DISCEPTATIO
DE
LAPIDE PHYSICO,

In qua

TUMBAM SEMIRAMIDIS

Ab Anonymo Phantaſticè,

non

Hermeticè Sigillatam,

ab

Anonymo Recluſam,

Si

Sapiens Inſpexerit

Ipſam,

Promiſſis Regum Theſauris

Vacuam Inveniet.

ANNO *M. DC. LXXVIII.*

PRÆFATIO.

CRescit malitia mundi. Alchimista vulgaris, auro inhians, omnis cujuscũq; generis Recipe, & scripta in acervum accumulat, & quia omnino indoctus, artem aurum facientem; casu invenire sibi persvadet: unde suas chartas tanquam Thesaurum custodiens, legit, relegit, modo hoc, modo illud probat: secum argumentans dummodo unum recipe veridicum invenirem, omnes sumptus solvet; nec non me divitem faciet: quis scit, si jam probata fefellêre, hoc non aliquid boni contineat; donec tamen labore fessus, crumenä exhaustus: non animo, sed

bonis exutus, ſolo deſiderio habendi dives, reliquorum egenus, miſerè vivat.

Doctiores & aliqualiter ſtudio initiati, talia Recipe non totaliter reijcientes, adjungunt lecturam librorum, & quia levis ſunt doctrinæ, ad leviora & faciliora animum applicant. Hic mercurii fixationem, ille mineram cum mercurio multiplicandam: audaciores, non Truncum, id eſt Lapidem Phyſicum, ſed Brancum (quaſi ramus arbore prior ſurgeret) alii alia quærunt: & hi ſunt illi, qui, quia parvâ literaturâ ornati, rem magnificè proponere ſciunt, aliis ditioribus, & ſimplicioribus imponendo, prima ponunt fundamenta Prætorij, ubi de nobili hac & vera ſcientia malè litigatur, pejus dijudicatur.

Succe-

Succedunt tertij, homines in ſuo genere etiam quandoq; docti, & propterea altioris ſupercilij antecedentia deſpiciunt, ſed tanquam Philoſophi, quales ad minus ſe credunt eſſe, ipſi lapidi inhiant, & libros talia tractantes evolvunt, quos, ſtatim quia ſe ipſos doctos judicant, à prima lectura aliqualiter iteratâ totaliter intellecturos præſumunt. Multi ipſo ſtudio adjungunt labores, eóſq; dirigunt ſecundum conceptã à ſtudio doctrinam. Quidam parum, quidam multum laborant, hic pro ſe, de bonis proprijs, ille pro alijs aliorum expenſis, hic humilis & tacitus nihil ſe ſcire profitetur, ille quaſi tumida bulla, omnia ad ſuum cerebrum explicando trahens, jam ſe Sophis parem æſtimat; nec non ab alijs pro tali haberi geſtiens;

ubíq; de hac arte magniloquè disputat: nec quandóq; talibus contentus, quia vox solùm adstantium aures ferit, meditatur & indistans suam famam divulgare, teste Proverbio, littera scripta manet, & tanquam vox muta, millenos se intuentes alloquitur: illicò in hoc sibi applaudens, confusam sui cerebri congeriem, pro meliori posse ordinando, nec non multis & confusis authoritatibus, tam sapientum, quàm putatitiorum sibi parium indifferenter adornando, scriptum componit; quod quandóq; solius gloriæ, quandóq; & lucri stimulo imprimendum exponit, quibus Bibliopolæ propter non exiguum in illos exinde redundans emolumentum, avidè inhiantes, emunt, atq; ad alia conficienda, spe lucri, exhortantur, imò multa similia

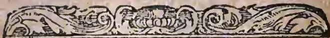
ſimilia à ſemidoctis, paratis nummis emendicant. Quia libris, dummodo de arte aurifera tractent, non deſunt emptores. Et hæc eſt cauſa, quod laudabilis hæc Philoſophia, in ſe ipſa intellectu ſat difficilis, omni die difficilius reddit Tyronibus illius ſtudium: Dum non ſolum involvuntur verorum obſcuris & ænigmaticis dictis; ſed etiam putatitiorum Philoſophorum nugis & erroribus à vero tramite ſeducuntur. Utì præſens Tumbæ Semiramidis Compilator, & ſua figmēta mundo obtrudit: & ſocietati ſibi notorum Virorum, arcana naturæ indefeſſè quærentium, dedicavit Anonymus, licèt illorum multis nomine notus ſit, ùt in ſua Epiſtola Dedicatoria fatetur: ut illis, aliíſq; doctus videatur, & tāquam Anonymus, Anony-

mam suam doctrinam credibiliorem reddat: non absq; notabili Reipublicæ Hermeticæ detrimento, Tyronum confusione, atq; Sapientum scandalo, quod ut mundo pateat, nobis placuit, in gratiam Filiorum artis, Tumbam hanc putatitiè sigillatã, Hermeticè recludere, ipsámq; & Thesauris & Scientiâ vacuam publico exponere, ne inscij in illa reseranda pro somniatis acquirendis, proprios Thesauros tempus, laborem & nummos inutiliter effundant: & utinam, iterúmq; utinam, omnes huic scribenti similes, simile quóq; examen invenissent, atq; imposterum invenirent, forsan meliùs foret huic Scientiæ Studiosis. quibus ut satis faciamus abundè, dum alterius errores commonstramus: veram & rectam viam, nec non li-
nea-

nearem Methodum, tam de proprio, quàm principaliorum Authorum, differentes, confusas, obscuras vias combinando, reordinando, declarando, docebimus; quam qui semel ingressus fuerit, optatam metam, orando, speculando, & laborando, infallibiliter attinget: quod DEUS omni pio Hermeticæ Philosophiæ Sectatori concedat. Amen.

Admonitio ad Lectorem.

Sicuti Author Tumbæ Semiramidis suum Libellum in decem Capita divisit, & nos Caput per Caput examinando totidem ponimus: Quibus Corollaria subnectentes, hujus artis Doctrinam ordinatim tradimus.

Caput I.

De Subjecto Physico Lapidis Philosophorum.

IN hoc primo Capite, Subjectum lapidis declaras, & generaliter loquendo, optimè didicisti ex authoribus, cætera negligendo, ex solo regno minerali illud petendum esse, atq; iterum bene asseris, id non ex mediis mineralibus substantia argenti vivi carentibus; sed ex metallicis desumendum, & omnia metalla fusa, præcipuè non fusa, etsi imperfecta (per intimam labis suæ originalis depurationem) subjectum lapidis esse posse.

Quam Propositionem si verè cum suis circumstantiis intelligeres, aut practicè expertus esses, quatenus, quomodo, aut quando, metalla, tam perfecta, quàm imperfecta, subjectum lapidis sint, & esse possint, adeptis te adnumerari non incongruè prætenderes; Sed timeo te plus studiosè perlecta, quàm intellecta & practicata conscripsisse, eò quod Authores, tam tibi consentientes, quàm contradicentes, & à tua doctrina aliena docentes, indifferenter tuis scriptis infers, uti acci-

cidere solet iis, qui verè non intelligentes, tamen se illos intelligere credunt: quodpatet ex ante citato textu Philalethæ: Cap: XIX. *Est tamen unum in regno metallico originis miræ, in quo Sol noster propinquius est quam in Sole & Luna vulgi, si in hora suæ nativitatis eum quæras qui in ☿rio nostro liquescit sicut glacies in aqua tepida.* Quem Textum adducis in probam, quod postquam aurum pro subjecto lapidis statuisti, etiam imperfectiora non excludendo idem esse posse. Quod autem Philaletha per illud *unum* non intelligat pro subjecto lapidis metalla perfecta, multò minus imperfecta, uti tu male intelligens hariolaris, ex sequenti clariore hujus textus explicatione apparebit, *est tamen unum in regno metallico originis miræ.*

Id est nucleus mercurij metallicus albissimus, & purissimus, qui propter raritatem artis, tam eum speculativè inveniendi, quàm practicè educendi mirabilem methodum, à Philaletha, *originis miræ* appellatur.

In quo Sol noster propinquius est, quàm in Sole & Luna vulgi.

In quo, scilicet nucleo, at non plus ultra defæcatissimo, sol noster, id est aurum vivum Philosophorum, seu Sulfur artis, *propinquius est, quàm in Sole & Luna vulgi:* id est facilius per decoctionem ex illo extrahitur, quam ex auro vulgi, tam propter puritatem,

quia

quia auro & argento purior hic nucleus, illud homogeneitate antecellit: Nam licet aurum quoad perfectionem metallicum ſit ſat purum, & perfectè homogeneum, tamen quoad perfectionem medicinalem non ita eſt; Secundum omnium Sophorum authoritates, quas hic annectere ſuperſedeo. Propter brevitatem, citius enim per ſe, quàm auro adhuc clauſo junctum, in Solem noſtrum, id eſt Philoſophorum decoquitur.

Si eum in hora ſuæ nativitatis quæras

Si eum, id eſt ante dictum Solem noſtrum, in hora ſuæ nativitatis: quando ſcilicet ex illo uno in regnom etallico originis miræ, id eſt ☿io homogeneo, per competentem ignis decoctionem natus, educitur: *quæras*, id eſt accipies, *qui in Mercurio noſtro liqueſcit.*

Qui, ſcilicet *Sol noſter* ex ☿io natus, in ☿io noſtro nempè unde natus, iterum impoſitus, *liqueſcit*, id eſt reſolvitur, *ſicut glacies in aqua tepida.*

Quemadmodum glacies nil niſi mera aqua concreta eſt, ideò etiam in pura aqua tepida, abſq; rejectione ullius ſuperfluitatis inſeparabiliter reſolvitur: Parim odo & ille Sol, ſicut glacies, ex ☿io Sophico tanquam aqua ſui generis, ſolo Igne concretus, & in hora ſuæ nativitatis, id eſt coagulationis, acceptus, eodem ☿io reimpoſitus, ſvaviter reſolvitur, tanquam in aqua tepida, id eſt, leni calore adhibito. Ergo

. Ergo illud unum in regno metallico originis miræ, ex quo Aurum vivum, sivè Sulfur artis propinqvius, quam ex aliis metallis educitur, & in quo idem Sol noster iterum resolvitur, est nucleus ille mercurialis omni superfluo spoliatus, & non Metalla perfecta, multo minùs imperfecta; cum priora nimis arctè clausa, posteriora nimis impura, ut possint aurum vivum, seu Solem nostrum, tam propinqve, id est sola decoctione dare: & si darent, quomodo iterum resolverent, quæ ipsamet coagulata sunt: Illúdq; ex aliquot lineis Philalethæ, supra citatum Textum immediatè antecedentibus sat colligere licet: Dum dicit: *Pariter & per hunc intelligendi modum lapis noster est in omni metallo, ac minerali, quia puta Sol vulgi ex ipsis extrahi possit, ex quo Sol noster propinquius peti possit.* Quibus dictis superaddit, quod sit adhuc aliud unum in regno metallico originis miræ, in quo Sol Philosophorum adhuc propinqvius inveniri potest, quam in Sole & Luna vulgi. Undè in antecedenti Capite XVIII. clariùs insinuavit: *Quare aurum nostrum est materia lapidis proxima, aurum vulgi propinqua, cætera metalla remota: Sed si aurum nostrum quæris in re media, inter perfectum & imperfectum, quære & invenies.* & illud medium inter perfectum & imperfectum (quod superius unum in regno &c. dixit) est ☿ius

homo-

homogeneus suus animatus, qui perfectus, quatenus ipsum aurum puritate & homogeneitate superat, imperfectus, quatenus adhuc volatilis & non fixus decoctione indiget ad sui perfectionem.

Quæ explicatio sicuti sat clara est, ita etiam sat clarè docet, te Philalethæ Doctrinam nullo modo scire, nec intelligere, & ideò ante dictum Textum ad tuam Hypothesin comprobandam ignoranter detorsisse: quia aliud est rém per transennam inspicere, & conjecturari, aliud centrum veritatis cognoscere, & fundamentaliter argumentari, prius in supposititios, posteriùs in veros Philosophos cadit.

Postmodum præscindendo ab imperfectioribus, etiam perfecta metalla aurum & argentum pro subjecto lapidis declaras, variisq; Authoribus legitimè probas: iterúmq; in conclusione hujus Capitis, imperfecta metalla proponis his verbis: *Nos non negamus, etiam dari aliud subjectum minoris pretij, ubi imperfecta metalla non exclusimus*, quemadmodum ex Anonymo Philaletha hisce verbis meminimus, *est adhuc unum in regno metallico mirabilis originis, &c.* quanquam vile hoc pretium multi Ppilosophorum de menstruo solvente intelligant.

Quæ verba quàm sint inordinata, cæteráq; omnia quàm confusè dicta atq; ex Authori-

thoribus malè coadunata, pejus intellecta, adhuc clariùs docebitur.

Si aurum quatenus rem, omnia ad lapidem necessaria, in se habentem; id est tam humiditatem mercurialem, quàm sulfur specificum, seminale, aureum, fixum, & tingens; verùm & totale subjectum lapidis statuis, cum Authoribus à te productis optimè concludis: Idem autem imperfectis attribuere, malè quadrat, quia omnia ad opus completum necessaria, sicut illud in se non habent: quamvis humiditatis mercurialis subjectum, æquè ut aurum realiter existant, unde aurum vivum: id est sulfur artis fixum educi potest, quod tamen ex imperfectis, etiam ab omni labe originali depuratis, & fixis eductum, adhuc non est, nec erit aurum, multo minùs lapis tingens imperfecta in aurum, nemo enim dat quod non habet, specifica enim aurea seminalis fixitas nunquam in illis fuit, ideóq; illam nunquam dabunt, neq; totaliter, & indistinctè, subjectum lapidis nominari possunt, quod sic probo: Lapis Philosophicus debet verè & realiter imperfecta in aurum tingere, sed metalla imperfecta quomodocúnq; præparata, nunquam alia imperfecta in aurum tingent realiter; ergo illa, illud unum quid, vilis pretij, lapidis subjectum statuere, erroneum est.

Ad hu-

Ad hujus rei majorem elucidationem hanc similitudinem ponam, granum frumenti in terram positum, per Leffas penetratur, resolvitur, & plurima grana producendo multiplicatur. Qui ergo hujus multiplicationis subjectum ipsum granum esse, propter vim seminalem granificam in illo existentem, assereret, optimè argumentabitur, qui autem aquam, qua in terra fermento fracedinis in Leffas abit, aut etiam ipsum leffas pro subjecto hujus granificationis poneret, quàm remotè, ne dicam stolidè argumentaretur, quivis semidoctus agnoscet: quia Leffas ex se solo nunquam granificationem neq; ejus multiplicationem constituet, licèt ipsum granum ex illo Leffas, interveniente virtute seminali specificâ granificationis fiat.

Pari modo imperfecta metalla subjectum hujꝰ metallici Leffas, id est humiditatis mercurialis solum sunt, in quo aurum mediante industriosi artificis operatione, materiam desumet, ad virtutem suam seminalem specificam aurificam multiplicandam, quæ ante dicta omnia ita esse, & in hac scientia taliter intelligi debere, cum ijsdem authoritatibus, à te in hoc Capite citatis, legitimè explicatis comprobabo.

Primus Textus est desumptus ex libro Clangor Buccinæ intitulatus, quem adducis

his

his verbis: *Prudenter & discretè te operari oportet, quoniam sinè fermento non poterit Sol neq; Luna esse, & aliud Semen sinè fermento non est appropriatum & utile nisi aurum ad rubrum & argentum ad album;* quibus Verbis antecedentes tres lineas ejusdem Authoris quæ hunc Textum immediatè antecedunt, adjungendo, res meliùs declarabitur. Argentum vivum à corporibus dissolutione subtiliatione & sublimatione extractum, coagulatum in sulfur album vel rubeum sustinens ignem & fixum, nullam vim habet ad rubedinem: Prudenter ergo te operari oportet, &c. QuiTextus significat quod dixi superius, quòd etiamsi per ablationem labis originalis imperfecta subtiliaveris, & mundaveris, atq; in Sulfur fixum ignem sustinens reduxeris, nullam vim tingendi habere, nec ad album, nec ad rubrum, nisi cum perfectis Auro & Argento vim tingentem seminalem aurificam indideris, & ideò prudenter & discretè operari oportet in Auro & Argento, quia sinè fermento Auri, id est specifica vi aurificante seminali, nunquam exibit Sol aut Luna, sed, secundùm Philosophum, aliud quid, quod non est de specie Septem Planetarum, id est, septem Metallorum.

Altera Authoritas à te citata, est Raim: Lulli. Cod: p.m. 28. *propter quod depurata magis*

aliis reperiuntur duo, scilicet Aurum & Argentum, sinè quibus ars ista non poterit integrari, cùm in illis sit purissima substantia Sulfuris, ingenio naturæ perfectè depurata, & ex illis duobus corporibus, cum suo Sulfure & Arsenico præparatis, nostra Medicina elici poterit, & sinè illis haberi nequit. Quæ ultima verba cum cæteris apertè concludunt, Lapidem tingentem in Aurum & Argentum, sine Auro & Argento fieri non posse, ergo malè imperfecta unicè, sicut Aurum pro subjecto Lapidis ponuntur; nisi prius, ùt alter Philosophus dicit, in Aurum convertantur, quòd sola projectio Lapidis efficiet. Tandem Caput primum optimè concludis, quòd Aurum Philosophorum non sit Aurum & Argentum vulgi, nec in colore, nec in substantia, sed illud, quod extrahitur ex eis, est alba Tinctura & rubea; Sed malè te distinxisti in antecedentibus, dum subjectum hujus Tincturæ proponis, quidlibet pro quolibet, in terminis & authoritatibus confundens, quod clariùs in sequentibus apparebit.

Corollarium CAPITIS I.

SEd ut ex hac Disceptatione Lectori omnis Confusio cum aliquo fructu auferatur. Dicimus cum omnibus Sophis ex regno minerali Subjectum seu Mate-

Materiam pro Lapide Physico desumendam; Sed hoc cum grano Salis: id est, debitis Distinctionibus, non confusè intelligendum, nimirùm imperfectiora metallica pro subjecto Lapidis dupliciter statui posse, primò, si debitè repurgata per projectionem in perfecta transmutetur, tum totale Lapidis subjectum per se erunt, ùt reliqua perfecta; quòd quia largo modo desumptum est, ad secundum transibimus, nimirùm metallica imperfectiora, pro subjecto Lapidis indicari, quatenus omnia actu in se habent humiditatem mercurialem purissimam, ab ipsis separabilem, & separandam, in quo nucleo Mercurij purissimo delitescit intrinsecum inclusum potentiale Sulfur purissimum metallicum, quod quidem in sui depuratione nec non fixatione, Sulfur metallicum fixum purum, in alia Metalla ingrediens bene fiet, sed nunquam Aurum aut tingens imperfecta in Aurum dabit; Ideòq; intuitivè istius humiditatis mercurialis, sulfurisq; metallici originalis sibi inclusi, pro subjecto Lapidis habentur, eò quòd absq; illo Menstruo tanquam metallico Lessas, metallicum granum scilicet Aurum resolvi intumescere & multiplicari nequit: Sed ambo origine convenientes, hoc actualem fixam specificam auream illud, potentialiter, fixam substantiam

metallicam præbens, in tertium, quòd neq; Metallum nec Mercurius; Sed Medicinam multipliciter tingentem auream abeunt, propter præpollentem, tam hujus quàm illius antecedentem mundationem & præparationem: Itáq; uti perfectiora, propter defectum perfectionis aurificæ supra dictæ, solum & totale subjectum Lapidis impropriè dicuntur; è contra Aurum, quia utrumque plenè possidet; scilicet humiditatem mercurialem cum Sulfure aureo specifico, pro totali lapidis subjecto veridicè statui potest. Quamvìs unum sine altero Lapidem completum non dabunt, eò quòd secundùm Philosophos, non invenitur ignis, qui Aurum destruat, cum conservatione specifica aureitatis multiplicabilis, nisì mercurialis humiditas depuratissima, ex imperfectioribus deprompta: quamprimum ista semel ad invicem in substantia humida indivisibiliter unita videbuntur, tum erit, & illi soli quadrat, & aliter non, verissimum illud Sapientum Proverbium.

Est in Mercurio quidquid quærunt Sapientes.

CAPUT II.

Quid sit Aurum Physicum, seu Philosophorum.

N hoc Capite iterum ùt in superiori generaliter loquendo quodlibet corpus metallicum resolutum in ultimam materiam, scilicet mercurium; esse Aurum & Argentum Philosophorum asseris, idq; confirmas per vulgatam Philosophorum Sententiam: *est in mercurio quod quærunt sapientes*: possibilitatem, illa reducendi, in mercurium ibidem probas per dictum Sophorum, omnis res ex eo est in quod resolvitur; Sed omnia metalla reducuntur in argenteitatem vivam, ergo fuerunt argentum vivum.

Imprimis hic confundis mercurium Philosophorum cum sulfure eorum; Sed ne in tot dubijs & nosmet confundamus, in alium locum, ipsorum differentiam adinvicem, demonstrandam reijcimus; Hic autem quærimus, qualem mercurium cum sapientibus intelligis? Verum quidem est dictum Philosophi à te allegatum, quod omne metallum redeat in argentum vivum, sed hoc non infert, quodlibet metallum in argentum vi-

vum resolutum, uti nec ipsum mercurium vulgò venalem, esse aurum vivum Sophorum, & si etiam secundùm tuam opinionem Capitis primi, intima labis suæ originalis depuratio ipsis supervenerit: adhuc non erunt aurum Physicum; sed solùm mercurius eorum, & hic mercurius verum proximum & genuinum subjectum auri Physici, quod ex illo depromitur cocturâ per ignem, quod junctim cum auro proximum & immediatum subjectum erit ad lapidem auri-ficum inde depromendum. Ex quo clarè patet, aurum quidem in humiditatem spermaticam mercurialem resolutum, dici posse unicum & totum subjectum lapidis, nec non mercurius, in quo omnia insunt quibus indigent Sapientes, nempè humiditas mercurialis, & sulfur aurificum seminale tingens, ex quibus unicè constat lapis chrysopæus; à qua finali prærogativa, omnia alia mercurialia, imperfectiora excluduntur, & quamvis Geber sentire videtur in doctis quod sic, eò quòd dicit, *si per solum argentum vivum perficere poteris, pretiosissimæ perfectionis indagator eris.* Sed quod hoc intelligit de mercurio imperfectorum solo, etiamsi depuratissimo, satis clarè innuit in Capitulo de medicinis tertij ordinis, his verbis: *Alio enim gradu eget solaris Medicina, in pigmentorum præparati-*

paratione, alio verò lunaris hæc [ſcilicet ſolaris] ſulfuris adminiſtratione tingentis eam, quale autem Sulphur intelligit, declarat in Libro Inveſtigationis in fine in recapitulatione totius Operis, poſtquam imperfectorum præparationem & ſubtiliationem ſufficienter determinavit, dicendo: *Lapidem noſtrum dicimus nihil aliud eſſe, quam Spiritum fœtentem & Aquam vivam, quam & ſiccam nominamus, & per naturalem proportionem mundatam quibus addi debet & tertium ad opus abbreviandum, hoc eſt corpus perfectum attenuatum.* Quod clariùs confirmat authoritate Guidonis de Monte manuale Hermeticum de filo Ariadneo, in Corollario Capitis octavi. Et ut huic Corollario coronidem imponam, ut dicit Guido de Monte, licèt Lapis Philoſophorum perfici poſſit, uſq; ad albedinem ſeu rubedinem, tamen non poteſt fieri Elixir, ſine Auro & Argento vulgi, alteratis prius & præparatis. Item brevis manuductio ad rubinum Cœleſtem Philalethæ adſcriptus, licèt à Birrio editus Pagina 62. dicit: Intelligis ut credo, quòd quamvis ex Auro ſolo ſit Lapis noſter, tamen Aurum vulgi non eſt ille, ut ergo ex Auro vulgi eliciatur Aurum noſtrum, diſſolvendum eſt in Aquam non elementarem, ſed manus non madefacientem, hoc eſt mineralem, quæ Aqua eſt, Mercuri-

curius qui ex ſervo rubeo tractus habet in ſe, quod citra ullam manuum impoſitionem totum opus perficit.

Corollarium CAPITIS II.

QUæ omnia clariſſimè docent non omnem promiſcuè Mercurium imperfectorum eſſe Mercurium Sophorum, multò minùs Aurum vivum eorum, & adhuc minus Lapidem: Sed omnia imperfectiora eſſe ſubjectum Mercurij Sophorum, hunc Auri vivi, ſeu Sulfuris artis, illud junctim cum Auro Lapidis ſubjectum: Aurum autem vulgi ſolùm per excellentiam totale Lapidis ſubjectum dici poſſe; niſi terminos, operationes, ſubjecta, aliáq; omnia confundere velimus, contra ſapientiſſimum Proverbium, qui bene diſtinguit, bene docet: qui hoc neſcit, aut præterit, in hac Palæſtra ſinè obtrectationibus non commorabitur, nam qui per invidiam conſcius, aut per ignorantiam præſumptuoſus, Tyrones in confuſum Labyrinthum magis intrudit, ſemper contemnendus, & reijciendus eſt.

CA-

Caput III.
De Præparatione
Corporum pro Mercurio Philoſophorum.

Sq; huc generalioribus inhærendo, eminus tela incertiora, quia theorica miſſa ſunt, nunc propius accedens dum de Practica agis, certioribus ictibus & rationibus cominus pugnabimus. Incipis cum Avicenna dicere, quòd in ſolutione, vel argenteitatem vivam reductionem corporum perfectorum, laborare oportet, quod uti dictum Philoſophi veridici illibatum relinquimus; ſed examinemus parumper, quod de proprio depromis talento, ſubjungens.

Verùm cùm hæc Corpora utpotè perfectiora, arctiùs conſtricta ſint, ut ipſi inMercurium reduci queant, primò præparatione, & phyſicâ calcinatione opus habent; quæ quidem non tam neceſſaria eſt in Argento, nam propter munditiem, & mollitiem facilè in id agit Aqua noſtra, quod non fit in Auro & Argento, & reliquis Metallis, quæ omnia requirunt calcinationem, in quæ Aqua noſtra faciliùs agit.

Quæ verba tanquam clara & ænigmatibus carentia, etiam planâ explicatione & examine indigent.

Imprimis quod arguis perfectiora arctiùs constricta, & duriorem coagulationem nacta, etiam difficiliorem in Argentum vivum reductionem præbere, tanquam rem à Sophis nullo ænigmate absconditam, & per consequens ipsis Tyronibus notam præteribimus; sed quatenus secundùm tuam Philosophiam prius Aurum & reliqua Metalla præparatione, & physicâ calcinatione indigeant, ùt Aqua tua (DEus scit qualis) faciliùs in illa agat: item quatenus Argentum propter suam mollitiem & munditiem illa calcinatione physica non indigeat; aliquando accuratiùs indagabimus.

Primò proponis calcinationes & præparationes physicas: téq; irridendum exhibes, dum crassas & mechanicas Metallorum præparationes, Lippis & Tonsoribus notas pro physicis decantas, quas ut altiorem Cachinnum moveant, omni velamine denudabimus.

In primis extensè doces Metalla, in Lacte Virginis solvenda, priùs per calcinationem purganda, & à Luna incipiendo, ipsam AquaForti solvendam, Aqua salsâ præcipitandam, Aqua pluviali calente omni salsedine

& acri-

& acrimoniâ privandam & exſiccandam, talémq; Calcem in ſuperlativo gradu mundiſſimam deprædicas.

Miror iterúmq; demiror, quòd Lactis virginis Poſſeſſor (à te Capite VI. propalati ſub nomine & dotibus Alkaheſti) tam ſtolidas priùs Argenti præparationes impuras ridiculè proponis: nam ſi Alkaheſt ſcires & haberes, etiam cùm tibi à te Cap: VI. citato Doctiſſimo Helmontio (qui ad hunc uſque diem, in ſuo genere ſcribendi parem non habet) noviſſes, quod Alkaheſt Argentum ſaltem ſimpliciter limatum aut attenuatum, abſq; tua putatitia phyſica Calcinatione prævia, in primam reſolveret Materiam, vel in Subſtantiam liquidam reduceret, pondere Metalli impoſiti æquiponderantem, cum conſervatione Poteſtatis Seminalis, non quoad Seminationem, aut ſui Multiplicationem (hanc enim deſtruit) ſed quoad Dotem ſpecificam medicinalem ipſi in ſuo ſemine ab Omnipotenti inditam, abſq; ulla ſui Unione cum ſoluto, imò totali ſeparatione, menſtrui, non imminuti, nec quantitate, nec qualitate. Dixi abſq; tua putatitia Calcinatione, quam Calcem jubes Aquâ calente edulcorari & omni ſalſedine privari, ſuppoſito iterum falſo, experientia enim docet, quòd quomodocúnq; lavetur, ſemper ſuo pondere au-

re augmentata invenietur, propter partem plus terrestrem salium, secum præcipitatam, & nulla Aqua calente separabilem, & quòd hac Calcinatione Argentum purgari dicis; nec non hancCalcem ipso Metallo impuriorem factam, mundissimam nominas, non minùs falsum, quàm stupidum est pro tanto Philosopho: Saltem exChymistis vulgaribus talia addiscere debuisses, de quibus Glauberus, aliiq; similes sat superfluas chartas commaculârunt.

Nec minùs video quâ doctrinâ asserere audeas Argentum, propter suam munditiem & mollitiem, Aquæ tuæ actionem, Auro aliisq; Metallis citiùs pati, & sic prævia Calcinatione, ut illa non indigere: non enim comperio ullum sapientum, præter te, in Argento hanc puritatem Auro præpollentem, aut mollitiem aliorum, scilicet Auri, Martis Veneris superantem arguisse: nisi forsanArgentum vivum intelligere velles, cui tamen apertè sensus tui scripti refragatur, & tamẽ ille adhuc in talibus deficit; nisi sit Argentum vivum Philosophorum, quod solùm Auro cæterisq; Metallis purius & mollius est, & veridice dici potest; meliùs fecisses cum Paracelso manere, à quo aliquam portionem tuæ doctrinæ sufsuratus es, qui in Archidoxorum Libro tertio, ubi tractat de

simi-

ſimili Metallorum in Oleum reductione, pro Elementorum ſeparatione: non ſolum Argentum ſed & Aurum ſe dare nulla præviâ Calcatione, his verbis docet, Capite, de ſeparatione Elementorum ex Metallis. *Quanquam non omnia Metalla ſic in Oleum reducuntur, niſi priùs præparata fuerint, ut Mercurius ſublimandus, Venus floriſicanda, Mars crociſicandus, Iupiter reverberandus, Saturnus calcinandus, Sol & Luna facilè ſe dedunt.*

Jam deſcendamus ad examinationem phyſicæ Calcinationis Auri, quam facis per Mercurij amalgamationem cum Auro glorioſo, titulo ridiculo, quia cum Antimonio repurgato, per pellis compreſſionem, in Aqua forti ſolutionem, & atomorum ſubnigrorum ſubſidentium competenti igne reverberationem, ad acquirendum pulcherrimum crocum. Si antecedens Argenti in Calcem reductio, ad quodlibetcúnq; opus phyſicum, non ſolùm non proficuà, imò apertè nociva fuit, hæc pluſquam vulgaris omni Chymiaſtro nota, ſi non nociva, ſaltem parum proficua, quod talem laborem recompenſet. Quod cum Philaletha Authore à te citatiſſimo probo, ad quem, utì in multis eſſentialibus probandis & docendis Lectorem remittis, quomodo ſuam doctrinam reijcies, in qua ſtylo aperto hypotheſes

tuas

tuas excludit, ſcilicet Aurum per tot lanienas inutiles deducere, Cap: XV. exp'icitis his verbis: *Aurum perfectum in Terræ viſceribus aliquando in fruſtulis arenâq; reperitur: ſi hoc ſincerum habere poſſis, purum ſatis eſt, ſin minus purga per Antimonium, vel per Cineritium, vel bulliendo in Aquâ forti Auro prius granulato, poſtea funde igne fuſionis ac limato & paratum eſt.* Qui Textus Aurum purum fuſum (addit autem explicitè igne fuſionis, ne chymærici ad aliam fuſionem, ſeu liquefactionem, hæc verba detorquerent) limari jubet & paratum eſſe dicit: ad ipſum uniendum cum ſolvente: tu purgatum in Calcem reducis, hic in Calcem reductum fuſione ignis ad priſtinam Metalli formam revocat: mala concordantia; ſed quia hæc Lis parvi momenti eſt, tranſibimus ad tertiam Calcinationem, quæ omnia Metalla indifferenter includit, quam ex Paracelſo ad tuam rapſodiam accumulâſti. Nimirum Metallum cum Mercurio amalgamandum per digeſtionem, Mercurium ſublimatione abſtrahendum, iterum digeſtione amalgamandum, ſublimatione abſtrahendum, tot vicibus, quo ad Metallum cum Mercurio admotâ candelâ, inſtar ceræ liqueſcat, hoc calore Balnei vel Fimi equini, per menſis digeſtionem, in Mercurium vivum, ſeu philoſophorum,

rum, seu metallorum, & materiam primam abibit: quem multi quæsiverunt, sed pauci invenerunt.

Quod ultimum verissimum est, quia res secundùm præscriptam Methodum non succedit: nec unquam crediturus ero, te hac clave Tumbam Semiramidis clausisse, imò citatum Textum nullo modo intellexisse; multò minus operando complevisse: quod sequenti explicatione clarum fiet.

Imprimis metallorum calcinationem, & in Mercurium reductionem confundis: verum quidem est, Metalla cum Mercurio vulgi variè præparari & calcinari posse, ùt præsens Methodus docet; sed nunquam verum erit: quòd Metallorum maximè imperfectorum, non prius optimè & philosophicè purgatorum, in eadem operatione cum Mercurio succedat ipsorum Calcinatio & in Mercurium reductio, nec Mercurius adhuc impurus cum Metallis plus impuris, tale quid præstabit, sed omnia in pulverem, per supra dictam Operationem abibunt, si autem Mercurium, per sublimationem fortiorem separaveris, non reassumet Metallum ad sui Amalgamationem: multò minùs in Calcem levi igne fluentem, & adhuc minùs in Mercurium abibit vivum; quod si nescis, experientiâ proba, sin aliter eveniet, mendacij me arguas.

Non tamen inficiàs ibo, ſecundum aliud dictum Paracelſi, *in*, *per*, *cum*, & ex Metallis perfecta Metalla fiunt: Metalla in Mercurium per Mercurium reduci poſſe, ſecundum vulgatum dictum Sophorum: *facMercurium per Mercurium*; ſed cum debitis Diſtinctionibus id intelligendum eſt, nec non multis Manipulationibus, in hoc Proceſſu mutatis, aliiſq; additis; quas Paracelſus non diſtinxit, multò minùs inſinuavit, utpotè relinquendas filijs artis, labore, & ſpeculatione eruendas: quas tamen nunquam, nec tu, nec illi invenient, qui in Præliminaribus hujus Philoſophiæ hærentes, erratis, nisì de circumferentiali & putatitia Philoſophia, ad Centrum, id eſt Nucleum ſcientiæ Hermeticæ inſpexerint: & tamen adhuc talis Proceſſus, qualem poſuiſti, quid cum tua practica commune habet? certè nihil, ùt paulò poſt videbitur.

Jam ad quartam deſcendamus, quam ab alio Philoſopho putatitio tibi non abſimili (quia ſimilia cum ſimilibus facilè conveniunt) *Ioachimo Polemanno* adducis: nempè beneficio Corroſivi duplicati, & ſatiati Metallum in minutiſſimos Atomos dilacerandum, ad tingentem animam ſuam menſtruo igneo ſolventi tradendam, quæ Operatio utì phantaſticè ſpeculata, ità practicè nunquam ſucce-

ſuccedit, & ſi ſuccederet, quid anima tradenda igneo menſtruo, cum ſupra allatis commune habet; ſed quia intentum meum non eſt nugis inhærendo tempus & calamum terere, Polemannus, authoritate Pantaleonis, inter Neotericos facilè principis, in ſuo Biſoglio Metallico pag: 26. tanquam erroneus condemnabitur, dicentis. *Quod nonnulli ſicut Poleman in ſuo lumine volunt hunc Liquorem laudatiſſimum ex ſalibus propriè dictis depromere, erroneum planè eſt. & quod Operatio non ſuccedit,* poſt binas lineas addit: *Et ſi vel maximè ſalia ſaturata in ſpiritum magno labore & torturâ ignis exprimantur, activum tamen ſolvens einde non emerget, ſegnes enim tales ſpiritus, multoties ingenti labore elapſis annis ipſemet paravi, nullo vero deſiderato effectu.* huc uſq; Pantaleonis verba, quæ uti clariſſima, ita veriſſima ſunt: Dubitanti ad tam apertum lumen, utrùm Pantaleoni, an tibi plus credendum, experientia rerum magiſtra pro primo ſtabit. Hinc concluditur, qui aliorum errores, & putatitiam Philoſophiam, ad ſuam comprobandam adducit, illum talibus ſimilem in ignorantia paſſivum, aut malitiosè activum deceptorem eſſe; nam nunquam creditur, verè adeptus, gloriam ſuæ ſciétiæ, erroribus & ignorantiâ

C deni-

denigrare velle, quam alij, ænigmatibus, occultóq; ſtylo obſcurare anxiè quæſiverunt.

Tandem poſtquam alienis, tam practicâ quàm doctrinâ à ſe invicem diverſis, & à te non intellectis, ideóq; confusè, chartam ſat implevisti : ad propriam tuam Methodum deſcendis, ſtatimq; ſecundùm conſuetudinem ignorantium qui quod neſciunt, docere volunt, te ipſum confundis, tuámq; Calcinationem etiam primam ſolutionem, ad tuum libitum nominas, eámq; ſic conficis.

Calcibus Solis & Lunæ affundis Vinum Vitæ, ſeu tuum Menſtruum, à te Capite VI. Alkaheſt appellatum, ad eminentiam unius digiti, & Capitello ſeu Alembico impoſito, in cinere, vel arena digeris, & coagulas, coagulato novum Menſtruum affundis, & ut priùs coagulas, idq; tertiâ vel quartâ vice repetis, vel donec Calx metallica, ad lumen inſtar ceræ vel glaciei liqueſcat, quod eſt ſignum ſufficientis Calcinationis philoſophicæ cum conſervatione Metalli in ſua virtute prima, & hoc dicis Conjugium Gabritij cum Sorore Beja.

Quod Conjugium tu nunquam vidiſti, multò minùs tua verbalis Methodus, in nullo ſibi invicem cohærens, tale quid erit.

Jam diximus, ſatq; probavimus, quòd Alka-

Alkaheſt, cum ſibi à ſe ſolutis ſubjectis, non unitur, neq; coagulatur; ſed ſe ipſum finitâ ſolutione ſegregat, vel in eodem vitro, ſubtus aut ſupra conſiſtendo, pro varietate ſubjecti ſoluti, vel in abſtractione ſeparatim, & non junctim cum ſoluto aſcendit, quod Helmontius, Pantaleon, aliiq; moderniores apertè docent, taléq; tuum ſolvens non eſſe declarat Unio & Coagulatio, quam tuo Menſtruo adſcribis: quod quale ſit, Capite ſexto videbitur. Examinando hic paululum accuratiùs Operationes, Actiones, & Paſſiones, utrùm congruæ, poſſibiles, propriæ, & impropriæ, &c.

Menſtruum ad eminentiam digiti Metallo in Phiola ſuperfundis, Capitello ſeu Alembico appoſito, igne cineris, vel arenæ digeris & coagulas: Jam quærimus, utrùm intelligis hanc coagulationem, cum totali remanentia Menſtrui cum Metallo: id eſt, in Vitro per optimè cum Alembico unito, omni evaporatione prohibitâ humiditas menſtrualis Metallo coaguletur; ſi reſpondes quòd ſic, dicimus erroneum eſſe, quia in Vitris abſq; ulla evaporatione clauſis, coagulatio liquidi cum ſicco fieri non poteſt, niſi per mutuas actiones, & circulationes unum in alterius naturam declinando, in tertio, ſivè mediâ utriúſq; natura coeant, & hoc non

ſuccedit ſimiliter, abſq; rotatione & purificatione Elementorum, ſcilicet humidi, & ſicci, qualis Operatio, ſi ſecundùm tuum dictum cum Gabritio & ſorore Beja, id eſt, Mercurio Sophorum & Auro, iterabitur pluries, quid aliud erit, quam ipſum Lapidem Phyſicum, finitum & multiplicatum producere, non autem ſimplicem Calcinationem, ſeu ut magis tibi arride., primam ſimplicem ſolutionem facere: taliter nugari non eſt veri Philoſophi.

Si autem opponis, te intelligere abſtractionem M.nſtrui per Alembicum uſq; ad coagulationem, talem, qualem, iterúmq; novi appoſitionem, ad terminum præſcriptum. Nec iſta Anchora ſufficiens erit, quin in hoc vaſto ignorantiæ mari firmæ veritatis Hermeticæ rupi alliſus naufragaturus ſis.

Ecce reſponde ad quæſita, eſtnè liquor Alhaheſt, Lac Virginis, vel Mercurius Sophorum, omnino homogeneus (id eſt ut gutta prima in diſtillando, ultimæ in virtute & qualitate reſpondeat) vel non, ſcio, ne prorſus idiota judiceris, reſponſurum quod ita, & hoc Authores, & inter alios pag: 68. Helmontium docêre hunc Liquorem in balneo non aſcendere, eò quòd ſibi in ſua humiditate coæqua'is & homogeneus nil evaporabile in Balneo habeat, uti nec Mercurius So-

us Sophorum. Quo posito indubitatum manet primâ vice tantum Menstrui tui, cum Metallo remanere, quantum sufficit ad coagulationem, mediam inter liquidum & durum, & quod ascendit per abstractionem, ejusdem virtutis cum illo esse, quod remansit, ad quid ergo novi Menstrui additio & abstractio secunda, tertia, quarta, & pluribus vicibus, cum jam Metallum non plus ex eodem Menstruo retinebit, tam in quantitate, quàm in qualitate, sicut retinuit in prima abstractione, certè superfluum & inutile.

Si autem dicis in tali abstractione Metallum partem sibi plus amicabilem & convenientem retinere, & propterea repetendum, usq; dum tantum de Menstrui potiori parte tantùm remaneat, quoad liquescat ad Candelam instar ceræ: Respondeo tunc tua Beja non est Lac Virginis, seu Mercurius Sophorum, sed suppositititia ex Lupanari Sophistarum producta: non verò illa est casta Gabritij Sponsa, quæ in amore Sophorum inalterabilis, & cum Gabritio in igne indivisibilis, generat filium Ignis, tantopere à Sophis amatum: sicq; concludendo dicimus, quomodocúnq; Scripta Sophistica larventur indoctis, sapientibus verò imponere nullus vestrum sibi persvadeat.

Corollarium Capitis III.

SIcut in antecedentibus dictum eſt, Aurum omnia ad completam Lapidis perfectionem in ſe ſolo habere, ita etiam certum eſt, Sophos infinitis ſudoribus edoctos, Aurum tam arctè clauſum, támq; perfectè coadunatum inveniſſe, ut omnium laborum optatum finem, ad ſui reſolutionem cum conſervatione virtutis ſeminalis multiplicabilis, ſpernat, quâ impoſſibilitate quaſi perterriti opus deſeruiſſent; ni, ſecundùm vulgatum Proverbium: *Vexatio dat Intellectum*, denuò ſpeculando, & laborando indagâſſent, ſicut in regno vegetabili in terræ viſceribus eſt humidum quoddam Leſſas, quod omni vegetabili conſaciens & connaturale illa omnia generat, vel per reſolutionem in ſuam naturam ſeminis ſpecifici terræ commiſſi, vel ex ſe ipſo, cum fermento ſeminali ſpecifico in locis reperto, ſibiq; unito: Ita etiam in regno minerali Leſſas quoddam metallicum: id eſt humiditatem mercurialem quæſivêre, & invenêre in locis, ubi natura mineralia producit, quod dum propter imparitatem puritatis, cum Auro ad optatum finem operati nolle agnoſcerent, per ultimam illius depurationem, hoc obſtaculum removerunt, & in illo humido primordiali metallico, Aurum perfectum, tanquam granum ſeminale

metallicum resolventes, arte & igne juvante, naturam promoventes, ad finale intentum multiplicationis aurificæ pervenerunt, quod infallaci experientiâ comperti, infallaci postmodum doctrinâ licèt obscurâ, posteris reliquerunt antiquiores, quæ obscuritas per aliqualem moderniorum Philosophorum illuminationem ita diminuta est, quòd omnes (nisi ad ipsam lucem cæcutire velint) uno Ore conclament, ex regno minerali illud Menstruum desumendum esse; sed quid, quomodo, & quando, causam præbet quotidianæ Litis, tantorumq; scriptorum, quæres quilibet, etiam indoctus, suam opinionem tanquam probabiliorem mundo exhibere. Unde quidam ingenuè, licèt in toto, aut in parte erroneè, conceptam suam opinionem, & ex inditijs suarum, aut aliarum operationum conjecturatam, mundo obtulerunt, gratiásq; merentur pro synceritate & bona voluntate. Quidam aviditate gloriæ, aut lucri ducti, experientiâ paucâ, multa ex Authoribus malè compilata, pejúsq; intellecta, coadunant, & libros formant, eósq; effrictâ fronte typis committunt, & quamvis hic ex venditione sui scripti Typographo facta, lucrum: ille à Tyronibus & indoctis optatum applausum assequantur: à verè sapientibus autem Philosophis, alto cachinno excepti,

& velamine ignorantiæ ſublato, publico ludibrio exponuntur. Quidam licèt rem optimè tam theoricè quàm practicè callentes; tamen cæcâ ſeducti invidiâ; ſub ſermone proditorio,& quaſi apertè falſo,hanc ſcientiam ita verſutè tradunt, ut vix adepti,illis pares, illam enucleare queant,quaſi gloriam apud ſapiẽtes quærerent,quod tam ingenioſè ſciverint ſub duplicitatis (ne dicam falſitatis) larvâ ipſammet veritatem propalare. Quidam verò verè adepti, candidè, quantum majeſtas hujus Artis omnium ſcientiarum facilè principis, permittit, ipſius dogmata,ad extremum claritatis terminum ſtylo philoſophico tradiderunt, abſq; fuco & ſophiſticatione; & hi Authores verè ſunt laudandi, & legendi, cæteris ſuprà enarratis omnibus rejectis. Et utinam aliquis adeptus hoc opus pium, Tyronibus omnium utiliſſimum præſtaret, ſtaterámq; depromeret, quâ breviter vulgatiores Authores,ſuccinctis rationibus librati ſtarent, ut quilibet Tyro, in illorum æſtimatione, quantum in hac Arte valeant, non erraret, neq; in Labirynthum tam verè, quàm falſè docentium incideret. Certè, quicúnq; tale opus aget, plùs utilitatis in hac Palæſtra deſudantibus præſtabit, quàm qui novellos ederet libros, cum jam tot ac tanta de Lapide dicta ſint, ut ma-

ut maximus adeptorum ſit labor, modum ſcribendi invenire, ne, jam ſemel dicta, redicant.

Caput IV.

De Solutione corporis ſecunda & vera, atq; reductione in Mercurium.

Factâ jam in præcedenti Capite, tuâ Calcinatione, ſeu ut mavis ſolutione primâ ſvavi ac naturali ſine ſtridore, cum humiditatis radicalis conſervatione (quaſi ſolvere & calcinare tuo ſuprà dicto modo, in eodē tempore, præter decoctionem phyſicam in Vitro ſigillato, ità phantaſticè, ſecundùm tuum cerebrum contingere poſſit) in hoc Capite Calcem illam ad lumen candelæ inſtar glaciei liqueſcentem Phiolæ H.S. committere jubes & leni Igne B.M. vel roris, per menſem philoſophicum putrefacere, & ſecundùm tuum dictum, facta erit ſecunda & vera ſolutio Metalli in Aquam viſcoſam, ſeu oleitatē quandam, & in ea eſſe verum Sulfur metallicum, ſimúlq; verum nobiliſſimum

 Mer-

Mercurium, & quod ſolvens manere cupit cum ſoluto, eò quòd natura naturâ gaudet, natura naturam vincit,& immutat,atq; per hoc eſſentialis ſeu formalis, à corroſiva ſolutione diſtinguitur. Argentum dicis abire in Liquorem ſeu Tincturam viridem,verum Elixir lunæ,Aurum verò in ſummæ rubedinis Liquorem, verum Solis Elixir: de quo Geber dicit:(ſed non dicis ubi,ego enim licèt centies Gebrum perluſtraverim,talem Textum nuſquam inveni) *nos facimus Aurum ſanguinolentum, meliùs à natura productum, quod natura nequaquam facit.* Alióſq; Textus conſimiles, quos ut veneranda Sophorum dicta præterimus; ſed illa ad tuam Philoſophiam quadrare, multa in contrarium habentur.

Circa omnia iſta tua dicta notandum, quòd uti in præcedenti Capite Metallum calcinaſti vel ſolviſti, ùt tibi videtur,hic autem Metallum cum Menſtruo calcinatum Phiolæ Herm:Sigill: committis ad ſecundam ſolutionem & veram faciendam, in Oleum ſeu Aquam viſcoſam: Quæ operatio utrùm ad ſtateram Hermeticam ſtare, & quid inde eventurum ſit,Cap:VIII.ubi filum practicæ per alia intermedia Capita interruptum,denuò reaſſumis, examinabitur.

In-

Interim lubenter fatemur, multa ſubjecta ſola, aut varia coadunata, humiditatis reſolubilis in ſuo genere participantia, per decoctionem in Vitro Hermeticè ſigillato, ſolvi, coagulari, purgari, ſeparari, &c. ſecundùm variam artis diſpoſitionem, ſubjectorúmq; qualitatem; ſed hoc Axioma generale, non legitimat titubantem tuum particularem proceſſum ad Lapidem inſtitutum, cujus quia nullam Deſcriptionem exhibes, non aliter, quàm ex circumſtantiis ejus ineptitudo deprehendi poterit. Videamus ergo: in antecedenti Capite, ùt jam ſæpiùs dictum eſt, Menſtruum ad eminentiam digiti ſuperfundis, coagulas, idq; pluribus repetis vicibus: tanta quantitas, & toties replicata affuſio Menſtrui ad Metallum, ipſum indicat multæ levitatis, quod vero ſolventi ſivè Mercurio Sophorum conſimile non eſt, hic enim à modernibus, qui clariùs aliquantulum quam veteres rem indicârunt, tam in via ſicca, quàm in via humida ponderoſus indigitatur, hujus teſtimonium perhibet Pantaleon examine Alchimiſtico, Pag: 15. ubi deſcribens illum, Lac Virginis appellat, & Liquorem lacteum ponderoſum, ſemitallicum à Mercurio currenti accidentaliter, non eſſentialiter differentem declarat; in via ſicca, currentem & ponderoſum de-

demon-

demonstrat cum ipsa experientia, *Geber lib. 3. cap. VI. de Martis essentia.*

Densam autem substantiam illud habere manifestè monstratur per illius aspectum & ponderationem immensi ponderis, Auro enim præponderat, dum est in natura sua. quod non convenit cum jam dicto (stante enim & probatâ ponderositate Mercurij) primâ vice ad eminentiam digiti superfundendo pondus decuplum excedes, quantò magis si secunda, tertia, quarta & pluribus vicibus hoc repetis, non sufficiet nec ter, nec quater decuplum ponderis Mercurij ad unum Metall. Frustráq; detorques Authores etiam legitimos ad has tuas nugas probandas; interim sub silentio præteris Philaletham, aliàs tibi familiarissimum, eò quòd in hoc puncto ponderis, absq; ullo sermone ænigmatico Capite XV. de amalgama Mercurij & Auri, & pondere utriúsq; debito. ponit triplum Mercurij ad unum corporis, vel duplo ad corpus, vel etiam triplum Mercurij ad duplum corporis. Si Philaletham ubiq; citas eò quòd consentit tuæ Doctrinæ, quomodo non consentit tecum in pondere, aut tuus, aut illius error est, quod ultimum absit dicere de vero adepto.

Ad ultimum quod dicis: Hac viâ facimus Mercurium, sine Mercurio vulgi; iterúmq;

caput

caput præsens concludendo repetis. hac via facimus ex Auro Mercurium, seu vaporem unctuosum, non autem Mercurium vulgi, ut falso nonnulli imaginantur, quæ dicta quantas confusiones contineant, multa dicenda forent, sed nos ad confusionem in ipsa Confusione evitandam inferiùs plura dicemus: hoc tibi interim respondentes, quòd si ex Auro non facies Mercurium vulgi (meliùs dixisses currentem, nimis enim grossa ignorantia est, Mercurium ex Auro eductum, vulgarem nominare) nec te etiam hac tuâ imaginaria operatione ex Auro Mercurium Philosophorum unquam facturum, quem, quantum ex tuis scriptis patet, nullo modo nôsti: in cognitione enim Mercurij sophorum, ejusq; tam in se ipso, quam cum alijs, tam vulgi, quam aliorum metallicorum mercurijs differentiâ, totale hujus artis fundamentum consistit: tu autem tuum in capite VI. describens eum infinitis nominibus ex authoribus compilatis decoras, de proprio autem unde quomodo & quid sit nil producis, nisi quod propriâ licentiâ, ad libitum tuo fœtui imponis nomen hactenus inauditum (*Oleum salis mercuriale putrefactum & alembicatum*) feriam autem descriptionem, stylo saltem philosophico, quid, unde, & quomodo paretur (credens forsan

taliter

taliter doctorum censuram evitare) tacendo præteris; sed ampliando sermonem in per multis sophorum encomijs, eorum mercurio attributis (quasi tuus & illorum, idem quid essent) in universalibus manens hos lectorē consulere jubes, ET SCIES QUID SIT MENSTRUUM NOSTRUM: nesciens quod quilibet quam primum sapientum mercurium ex illis didicerit, tuum imaginarium *Oleum salis mercuriale putrefactum & alembicatum* flocci pendet, & cachinno excipiet, tuasq; nugatorias tot calcinationes solutiones & coagulationes tanquam fabulas explodet: quia omnes in hac arte periti unanimiter declarant quod quando menstrum seu mercurius eorum debito pondere auro additus, vitro Hermeticè sigillato commissus est, unicâ etiam lineari decoctione, elementorum rotatio, circulatio, separatio, solutio, coagulatio, fixatio, calcinatio, ad albedinem, & rubedinem completur, vitro non solùm nunquam reaperto; sed & immoto, propter imminens lapidis detrimentum: talia docentes si citare vellem, omnes adducere necessarium foret, quia omnes in hoc conveniunt.

Videat jam omnis prudens lector, quid tuis nugis mundo imponere præsumis, dum in capite tertio conjugium cum Gabritio & sorore Beia tuo modo celebras multis vici-

bus

bus affundendo menſtruum & coagulando, in hoc capite IV. alio vitro Hermeticè ſigillato ad putrefaciendum per menſem committis in Capite VIII. iterum alio vitro ſigillato, idem includis: quid inde venturum ibi examinabimus.

Corollarium Capitis IV.

AD meliorem intelligentiam ſubjungimus, induſtrioſè legitimos authores, ſolutiones uti & reliquas operationes confundere tam quæ extra vitrum ſigillatum in præparatione rerum prima, quàm quæ in vitro ſigillato, debitâ decoctione ſuccedunt, iterumq; quoad intelligentiam variant, ſecundum viam quam tenent, ſiccam, vel humidam. Quorum omnium ut diſputatio noſtra, ſtudioſis utilior ſit, aliqualem elucidationem indicabimus.

Prima ſolutio intelligitur, dum imperfectiora, tanquam ſubjectum à natura arti ſubminiſtratum, groſſum ſubtiliando, ſolidum inliquidando, purum ab impuro ſeparando, pro illorum ſolvente ſophico præparant: atq; ex varijs ſubjectis ſpecie, non genere differentibus, à natura, ſecundum plus & minus ad coagulationem deductis, aquam homogenam ab omni ſuperfluo mundam edu-

educunt, illam operationem, tanquam à principaliori, ſolutionis nomine inſinuarunt quamvis interveniant aliæ, & diverſæ manipulationes: ſcilicet ſublimatio, diſtilatio calcinatio, &c.

Interdum intelligunt Philoſophi primam ſolutionem (quæ reſpectu jam ante dictæ ut plurimum ſecunda appellatur) quando Aurum ante dicto menſtruo, in vitro ſigillato conjunctum, ab illo prius penetratur & ſolvitur, antequam in nigredine ambo coaleſcant: ſecundum tritum Proverbium: *Solutio corporis, eſt Spiritus coagulatio*: Aurum enim ſuo ſolventi mercurio ſophico committitur, ut fæcibus internis (quia externis caret) liberatum, poſt intimam ipſius purificationem & mortem, glorioſum, non Metallum, quod ante erat; ſed Lapis Aureus in ſua puritate & virtute, infinitè multiplicatus reſurgat: quod abſq; ſolutione corporis, eâq; duplici evenire non poteſt: licet in uno vitro, in unaq; decoctione ſuccedat: in prima enim unione amborum, Spiritus incipit Corpus penetrare, invertere & ſolvere; ſed quia in illa actione, terreum Auri, ad Corpus licet Metallicum ſat perfectum & neceſſarium, ad Medicinam verò ſuperfluum; adhuc non ſeparatum; ſed ſolum extra vertitur, ſuccedit & eodem tempore Spiri-

Spiritus Coagulatio, donec corpore totaliter recluso & inverso, ambo in qualitate media, inter liquidum, & durum, in nigredine, inseparabili unione, coalescant: ad quod dum, exacto ignis regimine, perventum est, dum demum incipit, vera illa à Sophis tantopere decantata Solutio (ad quam priorSolutio Corpus disposuit: & hæc est Mens Philosophi, dum dicit per primum Spiritum corpora calcinantur, ut per secundum melius solvantur) illa secunda (sic dicta respectu antecedentis) dum Aurum jam solutum & reclusum, ejus Sulfur & Spiritus essentialis igneus liber factus, incipit subtile à Spisso separare, nec non terreum superfluum pedetentim ad fundum vasis detrudere, ex qua terrestreitatis rejectione sequitur secunda totalis Solutio, non amplius in medium quid inter liquidum & durum, nec non in nigram fuscam, sed claram, albam, lucentem, totaliter liquidam substantiam, id est verum purum Mercurium volatilem Sulfur luminarium participantem; omnia ad opus necessaria in se habentem, verum unicum & totale lapidis subjectum: qui absq; ulla manuum impositione, totum opus perficit: quod sic fit, Spiritus enim igneus huic Mercurio inclusus, post omnimodam superflui separationem iterum impulsu naturali, &

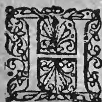
nutu Diei, ad ſuæ naturæ fixitatem, nec non colorē tingentē redire cupit; ſed quia actio ignis innaturalis, ſolo naturæ motu tardè procedit(proùt in mineris videtur, quæ multa ſæcula requirunt ad ſui perfectionem) induſtrioſus, artificiali, per ſuos gradus limitato igne, hanc rem per ſuum Artificium ad ultimum puritatis terminum deductum, ulteriori, nullóq; modo interruptâ decoctione fovet, ità ut ignis internus, huic Mercurio incluſus, ab externo adjuvatus, & excitatus, incipiat in humidum agere, nec non illud per minima puncta, ad punctum coagulationis & fixionis totalis perducere, quæ coagulatio, non ut prior ex ſicco & liquido in medium, inter durum & molle in nigredine; ſed quia ex ſolo & antecedenti nigrâ maſſâ reſolutâ, & purificatâ, emergente Mercurio ſuccedit: etiam neceſſario in albam, omnémq; albedinem ſuperantem, terminatur. Quâ terminatâ, incipit & hujus Sulfuris color, per cautam ignis violentiam paulatim emergere, donec non ſolùm in fixitate, ſed & in colore ſuum exuberantem terminum aſſecutus ſit:

Et hic eſt magnus ille Labyrinthus, in quo intricati vagantur Tyrones, dum neſciunt diſtingvere diverſas operationes, diverſâ intentione nec non diverſo tempore confuſas:

fuſas: omnes enim illæ, quæ in prima præparatione Metallorum imperfectorum manuali fiunt: eædem quaſi omnes, Mercurio & Auro in vitro Hermeticè incluſo abſq; ulla manuum impoſitione, iterum ſuccedunt; & hoc more confuſionis (ſemper magis à Sophiſticis & deceptoribus auctum) non tranſitur abſq; ingenti ſtudio, & multo labore.

CAPUT V.

Quid ſit propriè quinta eſſentia.

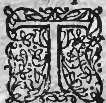

Oc capitulum, tanquam alienum à noſtra diſceptatione, quæ de Lapide phyſico inſtituta eſt. præteribimus, ſed ad doctiſſimum noſtri ſæculi lumen Helmontium, lectorem remittimus, qui in tractatu *tria prima Chymicorum principia*, neq; eorundem eſſentiam de morborum exercitu eſſe, *Num.* 44 *dicit.* Sequitur inde etiam nullam proprio nomine dici Eſſentiam Quintam, ſi quintum dicat relationem ad quatuor, eſt ergo inventum Quintæ Eſſentiæ Chymicum. *Item num.* 75. *dicit.* De Eſsētia Quinta eſt ſobriè ſcriptum hactenus,

 quaſi

quaſi glorioſum ſit per ignaviam ſubſcripſiſſe aliorum commentis &c. Ubi ſat doctè diſputat de Quinta Eſſentia.

CAPUT VI.

De igne Philoſophico ſeu Menſtruo Solvente aut Liquore noſtro Alkaheſt.

Itulus hujus capitis nil verius continet, quam dum tuum Alkaheſt aſſeris; neceſſariò enim tuum eſt inventum, dum cum nullo aliorum Alkaheſt convenit; quod etiam in medio hujus capitis propria licentiâ (non ſcientiâ) ad tui placitum nominas Oleum ſalis Mercuriale putrefactum & alembicatum: illúdq; ab omnibus Sophis ſummo ſtudio occultatum clamas: & præcipuè à Bernh. Trev. explicitis verbis dicente: Seſe nudis verbis nulli hominum expoſiturum, Deo votum, Philoſophis & æquitati præſtitiſſe; ſed quod Bern. Trev. in fine tertij ſui libri ubi ille textus habetur, non de Menſtruo Sophorum, multò minùs de tuo ſomniato Alkaheſt aut

Oleo ſalisMercurialis, loquatur, ipſe textus probabit, dummodò integer, & non mutilatus (uti tu illum ſcripſiſti) adducatur: nam poſtquam de pondere tam artificiali, quàm naturali multa diſſeruit, dicit. Ego ipſe tibi explicaré, niſi Deo, Æquitati & Philoſophis votum feciſſem, me nunquam nudis & claris verbis pondus, Materiam, & colores deſcripturum niſi ſubParabola, quam brevi habebis. Quid quæſo hìc textus de menſtruo occultando ſcribit; ſed te Bern. Trev. mentem, ejúſq; doctrinam nullatenus percæpiſſe tam ex hoc, quàm ex ſequentibus clarè patet: etenim ſi illum intellexiſſes, atq; tu unus ex Philoſophis realiter eſſes, ſat utiq; ex ipſius ſcriptis cognoviſſes, illum tuæ doctrinæ Hypotheſin, tuúmq; Oleum ſalisMercuriale omnimodò excludere, dum docet MenſtruumSolvens expreſſe manere debere, ſub forma Mercurij currentis, prohibétq; ipſum à forma Mercuriali currente alienare, eò quòd reddatur inutilis ad ſolutionem & opus phyſicum, ejúſq; verba talia habentur in Epiſtola obſequij &c. *pag.* 96. *Errant quoq; illi, qui ſic putant Aquam Mercurialem tranſparentem ex Mercurio extrahere, & ex illo multa mira operari, nil tamen prodeſt ad opus; nec poteſt reſtaurare, ſeu ædificare ſpeciem perfectam Metallicam: quàm cito enim Mercurius*

à sua prima Natura mutatur, tam citò prohibetur ingredi Opus nostrum Philosophicum. & pag. 100. addit. Oportet enim speciem Mercurialem & formam manere incorruptã, manẽte semper illæsâ suâ fluxibilitate. Responde quæso, quomodo vis tuum Oleum salis Mercuriale putrefactum & alembicatum, cum jam enarratâ doctrina Bern. Trev. combinare, qui solum viæ siccæ inhærens, talia excludẽdo, nullum alium Mercurium quam Metallicum currentem, pro Menstruo Solvente agnoscit, tu tamen eum ad tuæ doctrinæ comprobationem adducis, quid hoc aliud indicat, quam te, vel indocte, rem non intelligens vel frivòle quod tibi arridet ex tibi contradicente Authore adducere, aut melius detorquere, ad tua dogmata comprobanda: quod verè philosophantium mos non est. Quod magis attestabitur ex Augurelli authoritate à te post Bern. Trev. adductâ.

Tu quoq; ne captis Cylleni audacibus unquam
Defueris, Argentum vulgo quod vivere dicunt
Sufficit, & tantis præstat primordia rebus.

Iterum quæro, quomodo & hos versus Argentum vivum vulgi indigitantes, accommodabis cum tuo supposito cap. IV. Ubi de Menstruo tuo & solutione solis loquens, dicis: Hac viâ facimus Mercurium

vulgi ſinè Mercurio vulgi, Augurellus autem clarè aſſerit quod Argentum vivum vulgi præſtet primordia tantis rebus nec omittis Riplei textum, ſuperaddiſq; Gebri verba (ſed denuò non dicis ubi, ego enim, in omnibus Gebri ſcriptis impreſſis nuſquam illum invenire ſcivi, nisi in libro primo ſuæ Summæ cap. XIII. ubi de ſulfure diſputans, dicit ſimile quid: Per DEum altiſſimum id illuminat omne corpus eſt lumen & tinctura) quæ tu taliter ponis, per DEum altiſſimum hæc eſt Aqua illa quæ lucernas accendit, domos illuminat & abundantiam divitiarum præbet &c. Qui omnes textus uti & à te adducta multa nomina particularia à Philoſophis eorum Menſtruo attributa, nunquam probabunt, illos tuum Oleum Salis Mercuriale, indicare, multominùs, illud tuum Oleum eſſe nobiliſſimum illum liquorem omnia ſubjecta ſublunaria in Aquam reducentem, abſq; ulla ſui cum ſolutis unione &c. à Doctiſſimo Helmontio, & alijs, Alkaheſti nomine dotatum. Quod quantum diſtat à tuo ſomniato (neſcio quali) Oleo Salis Mercurialis, per effectuum differentiam, & aliorum doctrinam ad nauſeam hucúſq; dictum ulterius commonſtratur, dum tuum Oleum cum ſoluto permanenter coagulas, Alkaheſt omnia reſolvit, absq; ſui unione & coagula-

tione, cujus tibi testimonium explicitum exhibebit tuus tibi æstimatissimus Philaletha, dum dicit cap. XI. de inventione perfecti magisterij. *Eâdem ratione confirmati salia cuncta repudiârunt, uno Sale excepto qui est salium Ens primum, qui quodvis Metallum dissolvit, eâdémq; operâ Mercurium coagulat, & hoc non nisi viâ violentâ, quare agens istud integro pondere & viribus à rebus iterum separatur.* Quod melius ante binos annos docuit, inter Hermeteticos non postremus, Anonymus sub nomine Pantaleonis, in suo Bifolio Metallico. *pag.* 27. *Liquor Alkahest in unica distilatione plerumq; munere suo fungitur, & immutatus iterum separatur*: & sequenti paginâ docet, quod idem liquor Aurum adjunctum interficit, & tandem in salem volatilem medicinalem reducit, quod ultimo cum alijs adjunctis in Aquam Elementalem insipidam abit: Ubi nam jam remanet, auri, svavis sine stridore, cum conservatione humidi radicalis metallici, per tuum Alkahest solutio? aut ejusdem cum Metallis solutis constans coagulatio & inseparabilis unio? Ne ergo tibi bilem moveat, te incongrua, ne dicam falsa, publicè scribenti, publica accidit repræhensio. Quam forsan credidisti effugere, dummodo multis sapientum authoritatibus (tanquam rana alienis pen-

nis)

nis) ornatus, lectori non descriptionem rei legitimam, sed solum nudum, & phantasticum, Olei Salis Mercurialis putrefacti & alembicati nomen obtruderes, & post multa verbalia Encomia, ab authoribus excerpta, legentem ad illud ex illis, non à te qui invenisti, ad discendum delegares his verbis. *Hos consule & scies quid sit Menstruum nostrum.* Nescius, quod omnis qui præfatos authores debitè intellexerit de tuo chymerico Oleo Salis parum sollicitus, clarè videbit, te potiùs compilatorem, quàm authorem lectu dignum esse, solúmq; nomen Hermeticis inusitatum, modumq; verbalem operandi insvetum apponere, absq; quod apertiori Philosophico stylo, secundum Philosophantium morem, doceas, quid, unde, quomodo & quando, illud præparetur: unde & merito, per examen in antecedentibus factum, sufficienterq; probatum scriptum hoc tuum reijcimus, salvâ interim veneratione sententiarum sapientum, quas intimè colimus; sed te ex numero eorum excludimus, nisi tua scripta aliter explanando, aut corrigendo, meliùs defendas.

Corollarium CAP. VI.

DIximus in antecedentibus Aurum à ſophis unicum & totale initium ſtatui,ad aurificandi finẽ conſequendum; itemq; seriò monuimus, quod quaſi impoſſibilitate perterriti, Aurum tanquam impenetrabile deſeruiſſent: ſecundùm vulgatum Proverbium. *Facilius eſt Aurum conſtruere, quam deſtruere.* Niſi, ad imitationem vegetabilium *Leſſas* inveniſſent, in quo granum Aureum tanquam à natura ultimatum ſemen Metallicum reſolviſſent, & ad ſui multiplicationem promoviſſent: quódq; illudLeſſas, ſecundùm correſpondentiam naturarum,neceſſariò metallicum, & ex regno minerali deſumendum, vix fatuorum opinio hodiedum contradicit: quoniam autemRegnum Minerale,multa & varia, ſecundum varias variorum opiniones, includitæ iterum novum ſurgit diſſidium, quid accipiendum, quomodo & qualiter præparandum, quid reijciendum, quid deniq; conſervandum, ut obtineatur illud, quod tanta Sophorum Encomia meretur: quia Aurum tanquam maſculinum ſemen, â natura ſufficienter paratum, & à Sophis abſque ullo ænigmate indicatum, ubiq; ad abundantiam venale habetur Leſſas autem minera-

minerale nullibi vendibile intenſo ſtudio inveniendum, nec non multiplici ſudore ac induſtriâ elaborandum eſſe, unâ voce concludunt.

Ad quod opus perpetrandum, quidam apparente & ſuperficiali Philoſophiâ (omnia ex Sale conſtare, omniáq; finaliter in Sal reduci) ſeducti, in Maris, Gemmæ Armoniaci, Aluminis, Nitri, Boracis, Vitrioli, & id generis ſimilium, tanquam ex ſubſtantia ſalina, ex cujus initio omnia mineralia producuntur, hoc ſolvens educi ſibi, aliísq; perſvaſerunt: inſcij quod nunquam iſta genera Salium, quomodocunq; præparata, cum Auro in Aurum, multominus in Auream Medicinam inſeparabiliter coibunt.

Alij aſtutiores tam remotum & incertum iter nauſeantes vicinius rem aggreſſi, nec non Metallicam ſilvam ingreſſi, rem in Marchaſitis Pyritibus Antimonijs, variisq; mineralibus nec non ipſis Metallis imperfectioribus tam fuſis quam non fuſis, rem aggreſſi doctrina ſat propria (per imperfectiora ad perfectiora tranſeundo) quæſiverunt, laboribus autem improprijs extra homogeneitatem mercurialem tendentibus non invenerunt. Tandem ultimi, docente trito proverbio (conſiderandum eſt diu quod ſtatuendum eſt ſemel) & quod omne

ſimile

ſimile appetit ſuum ſimile, aurúmq; nil niſi purum Mercurium, cum pauca terra ſeu ſulfure puro coagulatum, etiam cum ſuo ſimili purâ & homogeneâ humiditate metallicâ elaborandum, infallibiliter ſtatuêrunt: ſicq; ex ſpeculativa ſat certa, certiorem inſtituentes laborem, finem optatum aſſecuti, non ſolùm id varijs libris docuerunt; ſed & diverſis hinc indè exhibitis experientijs per projectionem multoties factam unanimiter mundo comprobarunt: relictâ interim inter illos viæ humidæ, & ſiccæ inſiſtendi differentiâ, quæ quamvis pro utráq; parte non erronea: ſat ardua tamen, & confuſa eſt, ad hujus artis ſequaces labyrintho vix extricabili implicandos: quibus accedentes libri erronei ſophiſtici deceptorij quamvis in apparentia docti, hanc ſcientiam taliter offuſcant, ut vix ex millibus unus, rem verè intelligat, aut ritè conficiat: niſi Manu DEI immediatè, vel manu Amici mediatè ducatur.

Differentia autem eſt talis: qui viam ſiccam coluêrunt homogeneitatem mercurialem ſupponentes, ipſam quóq; ſub forma mercuriali, currentem, manus non madefacientem, & à proportione & forma metallicâ, intus & extra inalteratam, inevitabiliter ſtatuêrunt: ideò omne id, quod ante

in,

in, vel poſt præparationem aquæ permanentis, formâ Metallicâ aut Mercuriali, tactu & aſpectu careret, ab officio & dignitate debiti ſolventis, excluſerunt, contra alios ſophos, non minùs veridicos: qui ex ſubjecto Minerali Mercuriali & Sulfureo, ab ipſis ſub nomine, *Electri mineralis immaturi*, indigitato, humiditatem mercurialem Metallicam, præviâ ſuperfluitatum ſeparatione exactiſſimâ, homogeneam, lacteam, liquidam, manus madefacientem, ab exteriori forma metallica & mercuriali alienam, cum & ſine Auro, in toto ſui eſſe coagulabilem, & permanenter in igne fixabilem producentes, omnium antecedentium hypotheſin condemnârunt, & tamen ambo, ſuo modo, verum dicunt: eò quòd ſolvens illud, quamvis ſub differenti forma appareat, nec non per differentes encherefes producatur, tamen unum & idem eſt in ſuo originali eſſe ſcilicet ex humido radicali metallico puriſſimo conſtituto; ita etiam in fine in idem ſcilicet lapidem phyſicum terminando utróſq; totali experientiâ in ſua opinione comprobando, feſellit; ut quilibet eorum aliam, præter ſuam, non agnoſcens viam, cæteris contradixerit.

Labyrinthus autem ille forſan per plura adhuc durâſſet ſæcula, niſi Divina bonitas

in

in hoc luſtro ſua ſubjecta illuminâſſet, ad Battonem in hoc bivio ſtatuendum, ut quod antiquiores neſcivêre, aut noluêre, moderniores apertè declararent, binas has vias, ex una via originali exortas, uti ambo veras, ita in unam iterum viam, id eſt Magnum Sophorum Elixir terminare: quòd ſequenti modo ſuccedit.

In via ſicca mercurius vulgi vel quivis in metallicis contentus, tanquam, principium metallicum à *Gebro*, à *Paracelſo metallum apertum*, ab indocto vulgo *Argentum vivum* non impropriè appellatum, præ manus ſumitur, & per ſublimationem, id eſt ſeparationem perfectam puri ab impuro ad homogeneitatem mercurialem deducitur: quod iterum, ſecundùm diverſorum doctrinam, diversâ fit methodo, vel in mercurio ſimplici, cum ejus ſublimatione à rebus ſibi in natura non convenientibus, ut ſunt Talcum Marmor, Calx, Vitrum, & quodcúnq; genus ſalis præparati: prout doctè & apertè docet *Geber*, omnibus in claritate & ſinceritate ſcribendi non poſt habendus: nam à ſapiente, remq; bene intelligente, integrum lapidis proceſſum verbotenus, ex illius verbis nullo modo mutatis, ſed hinc inde ſparſis, collectis & ſolum per particulas conjunctivas connexis, exſcribi poſſe, lubens atteſtor,

& in

& in cap. VIII. corollario candidè præstabo, ut omnis etiam mediocriter doctus rem capere & facere potis sit. idq; taliter esse ipsemet *Geber*, in fine libri quarti suæ summæ, in recapitulatione attestatur hisce verbis: *Sed nos ne mordeamur ab invidis, narramus, quoniam non tradidimus scientiam nostram sermonis continuatione; sed eam sparsimus in diversis capitulis. & hoc ideò, quoniam tam quidem probus quàm improbus ad eam perveniret: neq; sub ænigmate; sed sub plana sermonis serie eum allocuti sumus.* Idē reconfirmat libro investigationis, in fine in recapitulatione. *Certi sumus & experientiâ manifestâ cōprobavimus, omnia verba vera esse, quæ jam per nos solos in nostris voluminibus scripta sunt. Sapiēs ergo artifex in nostris studeat voluminibus colligendo nostram dispersam intentionem, & collectam probet, donec ad cognitionem studendo & experimētando perveniat.* Prout diximus Geber docet capite de sublimatione mercurij: quamvis tamen & ipse mercurij elaborationem cum rebus sibi à natura convenietibus non ignoraverit, quod facilè colligitur ex illius verbis libri quarti, suæ summæ cap. de medicinis argenti vivi & ingressu earum. *Sed ex quibus maximè hæc argenti vivi substantia elici possit solet quæri, & nos respondentes narramus, quod in quibus est ex illis elicitur, est autem tam*

quidem

quidem in ipsis corporibus, quàm in ipso argento vivo secundùm naturam, cum unius sint repertæ naturæ; sed in corporibus difficilius, in argento vivo autem propinquius, non autem perfectius.

Et hoc perfectius, est Mercurius ille currens, à modernioribus (*Bern. Trev. Sendivo-vio Enchiridion Philateta &c.*) tantopere decantatus, qui ex mercurio simplici communi & currente, cum corporibus metallicis, tanquam à rebus sibi in natura convenientibus, sublimatus, purificatus, ex amborum media & purissima substantia, tam mercuriali sulfureâ coagulatâ, quàm non coagulatâ, tanquam per alteram & à superiori differentem methodum, eductus; verum illud humidum radicale metallicum, & Aquam permanentem sulfureo mercurialem & mercurio sulfuream, seu illam (secundum Enchiridion in arcano Hermetico §. LVIII.) *virgine Malatam mundam semine spirituali primi masculi imprægnatam, intemeratæ virginitatis gloriâ remanente gravidam: id est mercurium duplicatum* cum omnium modernorum applausu constituit. Priorem modum totaliter docuit Geber, posteriorem jam dicti authores, utrúmq; modernus *Pantaleon*, uti & viam humidam sat doctè, licèt succinctim explanavit, ad quos lectorem remitto ut ex

meis,

meis, nec non illorum, ſcriptis rem melius capiant, ſecundum ſapientum Proverbium, *Sermo ſermonem explicat, liber librum aperit*; quod à nobis usq; huc ordinatim indigitatum ſufficiat.

In via humida omnia formaliter metallica ſpernentes, unicum illud, ſub *Electri Mineralis immaturi* nomine, Anonymum accipientes, omnibus ſuperfluitatibus induſtrioſâ operatione ademptis, non Mercurium vivum currentem ſed liquorem lacteum ponderoſum, ab omni ſuperfluo aqueo & terreo liberatum, & homogeneum eduxerunt, & cum illo Mercurio humido & fluido, ſicut antecedentes cum metallico currẽte, & non madefaciẽte (uterq; in ſui intimo eſſe nullomodo differente, licet externâ formâ & aſpectu vario) ſcilicet lapidẽ tingẽtem in Aurum, Auro vulgari adjuncto confecerunt: quod ut in expertis poſſibile faciliúsq; credibile reddatur; quatenus poſſibile ſit, tam Mercurium currẽtẽ, quam liquidum, tam per ſe ſolum, quam adjuncto Auro coagulari (ſecundum dictum Morieni dum Rex vidit Aquam coagulare ſeipſam, tum Artem credidit veram) nec non in ſiccum abire: duobus experimentis ad ſimilitudinem comprobabo.

Primum de Mercurio vulgi currente, illum enim videmus adhuc vulgarem id eſt

nullo modo ſeparatum, per ſimplicem & vulgarem, ignis decoctionem, facillimè in pulverem tactu & aſpectu ſiccum abire, ita ut nulla in ipſo amplius conſpiciatur liquiditas. Et licet ille pulvis cum continuata in ſuo igne dedoctionis perſeverantia totaliter fixatus, fuſione careat, non tamen obſtat; quin non probet humiditatem Mercurialem & currentem ex ſicco in liquidum (docente Gebro ſuæ ſummæ libro ſecundo cap. XVI. de coagulatione Mercurij & rerum ſolutarum. Alij verò neceſſarió ex principijs naturalibus ſupponentes, humidum quodlibet ab ignis calore in ſiccitatem converti) abire poſſe, nec non etiam quin mercurius debitè ſeparatus & homogeneus factus (ſecundùm eundem Gebrum cap. de martis eſſentia docentem) per ſucceſſivam illius iteratâ vice ſublimationem figitur, & non in terram vertitur: ſed fuſionem dat metallicum.

Alterum quod Mercurius liquidus madefaciens, abſq; ullius ſui humidi evaporatione totaliter coagulari poſſit, experimento ovi comprobatur: quod quia vi coagulante internâ præditum eſt, in igne æqualiter & totaliter induratur, & ex liquido & fluido in coagulatum & ſiccum mutatur. Pari modo liquor ille lacteus Mercurialis, quia vim co-

agu-

agulantem metallicam sulfuream in se habet, vi ignis interni juvante externo, non minus ut alter currens non madefaciens in substantiam siccam & coagulatam abibit: quæ similitudinaria probatio multos in suis operibus titubantes non parum confirmabit; simulq; explicabit quare Ovum Philosophorum dicatur, vas igni superpositum, non quod Ovi figuram (uti multi etiam docti in hac arte superficialiter judicarunt) sed quod vitrum illud corticis instar, substantiam in se, & ex se, in toto sui esse (sicut Ovum cum suo vitello) cum rubedine sulfuris sibi incluso, coagulabilem contineat, ut sic similitudinariè talem operationem indicarent.

CAPUT VII.

An menstruum solvens sit corrosivum.

IN hoc capite disputas, utrum Menstruum solvens seu Mercurius Sophorum sit corrosivus, & dicis videri Gebrum hujus esse opinionis: dum in Summa Perfectionis inquit: *Omne quod solvitur necesse est Salis, Aluminum & eorum naturam*

turam habere : item Paracelsum ad idem inclinare, varijs ex ipso adductis textibus demonstras. Tandem tuam opinionem proponens concludis his verbis : *Sciendum tamen Menstruum nostrum Auro affusum, propriè corrosivum dici non debere ; sed potius igneum, cujus arcani vis, atq; virtus vincit omnia venena, cum omne real gar (id est mercurius vivus sublimatus & præcipitatus) in salis Elixirio mori debeant, deveniantq; ad singularem & summam tincturam : dum etiam per menstruum nostrum non fit violenta solutio, qualis per aquas fortes regias &c. Sed ut supra cap. quarto dictum est blande suaviter sine ullo stridore cum conservatione humidi radicalis, cum cujus spiritibus ut habet Lullius in vade mecum infunditur virtus vivifica in materijs.* Quamvis prædicta quæstio solum philosophastros, & putatitios [Hermeticos] torqueat, legitimiq; authores (præter unicum *Paracelsum* cui uti ipse fatetur, placuit in nominibus ludere & suo modo intelligendus est) de illa vix sermonem moveant ; & ideò quasi omittenda foret, sed tamen ut & in hoc, & tibi, & lectori satis faciamus breviter proferimus.

In primis quod dicis de Gebro, illius textum ad hoc detorquendo respondeo : illum, nullibi in suis scriptis, an mercurius seu men-

menstruum sophorum sit dulce, vel corrosivum, disputare, neq; vel unicum qui de similibus in suis libris inveniri multo minus posterius, uti tu vis indicare, textusq; adductus, te aut ignorantiæ, aut malitiæ apertè accusat: nam in sua summa libro tertio cap. VII. de veneris Essentia, ubi præsens textus habetur dicit *Martem & Venerem facilè in ponticis solubilem*, ergo oportet illos multum aluminositatis Sulfuris habere, & causam allegat his verbis (quæ tu in alio sensu & verbis posuisti) Non enim ponticum & facile solubile reperitur aliud quàm alumen & quod suæ naturæ est. Dixi *ignorantiæ*, si non cæpisti quod Geber, de corpore quod facile solvitur, non de Menstruo quod solvere debet ibidem loquitur: aut *Malitiæ* dum verba transponendo ad alium sensum trahis.

Dicta Paracelsi suo loco relinquens; potius ex te quæro, quomodo antedicta verba intelligis: *quod tuũ Menstruũ non sit corrosivũ sed potius Igneũ, cujus Arcani vis omnia Venena vincit cum omne realgar: &c.* inprimis nil invenio apud Hermeticos Authores, quod eorum Mercurius seu Menstruum, cum venenis, Realgare, Mercurio, Sublimato, Præcipitato, quidquam negotij habeat, multo minus illos docere, quomodo ista in illo debeant mori, deveniantq; ad summam tinctú-

ĉturam; ſimilesq; nugas. Item quæro ad qualem tincturam, Metallicam Realem, aut Sophiſticam (nisi forſan ad tincturam Medicinalem intelligi velis, neq; & hoc hic quadrat) & quomodo hoc ſuccedere poſſit. Apage quæſo cum ſimilibus fabulis, quæ aliud non probant, quàm te multa garrire, abſq; quod ipſe ſcias quid dicas, & quod peius, cum ſapientibus tibi contradicentibus, illa probare præſumis, quos tu ipſe non intelligis, & quid dicant neſcis. Interim concludo ex tuis uſq; huc ſcriptis, te Salino aliquo Enthuſiaſmo ebrium, alijs te ſobrium & ſapientem venditare cupis, eo quod tuum ſolvens non ut Aquæ fortes Regis &c. Cum ſtrepitu ſolvat, ſed quietius rem peragens, tibi imaginaris multa, quæ, tempus & experientia longè aliter eſſe, te docebunt.

Corollarium Capitis VII.

OMnes iſti putatitij Hermetici multum ſe torquent, circa punctum illud corroſionis, eo quod ab omnibus Sophis talia reijciuntur: unde illi, verè Philoſophantium doctrinæ, incapaces, ſimilibus rebus Salinis & Ponticis inhærent, quilibet illas ad ſuum modum, & ad ſuos labores explicando, multum cogitat

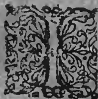
gitat multumque operatur, dummodo talia taliter præparare sciret, ut Aurum absq; strepitu, ebullitione, fumo, svaviter, sine stridore, solveret: & dum tale quid invenerunt, vel sibi imaginati sunt. propriâ jam scientiâ turgidi, quasi punctum principale invenissent, plurimas authoritates ad suum imaginarium conceptum trahentes, sibi ipsis applaudentes aliorum applausum publicum appetentes, cum scriptis stolidis, & intelligenti ridiculis, multis tamen probatorum authorum sententijs impropriè & insipidè adornatis, in publicum prodeunt, & uti maximè illorum mentem angariavit punctum illud corrosionis, ita etiam ut plurimum, de illa corrosivitate Menstrui multa disputant (cujus veri Sophi vix transeundo mentionem faciunt) nescientes interim duo puncta; primum, quod qui verum sapientum Mercurium invenit, etiam scit, ipsum nil nisi quod suæ naturæ est combibere; non autem corrodere, & per consequens de isto puncto parum sollicitus est.

Secundum, quod quamvis & tale quid invenerint secundùm eorum imaginationem, tamen adhuc nihil Philosopho dignum habeant, Quod præsens Mechanica demonstrabit.

℞. Auri foliati q. V. & subtilissimè cum

Salis Armoniaci & Nitri quantitate abundanti ſuper Marmor, vel Vitrum tere, omnia optimè & ſubtiliſſimè trita & mixta, in cella pone, & Salia ſvaviter, & guttatim in Aquam defluent, & cum illis Aurum, abſq; ſtridore, ebullitione, imò & abſq; calore ſolvetur. Quod idem probat Gebri, Mechanica libri Inveſtigationis, cap. de perfectorum majori perfectione & ſubtiliatione: ubi Aurum poſt exactam ipſius calcinationem, lavationem in calcem reductum, & exſiccatum, cum Sale Armoniaco unire & terere jubet, & in cella ſolvetur in Aquam clariſſimam, quæ & ipſa, ut prior abſq; ſtridore ſuccedit, ergo eſt Solutio Phyſica? neutiquam: quamvis indocti & putatitij, multa talia iiſq: ſimilia ſibi imaginantur nec non & alios docent.

CAPUT VIII.
De Practica Lapidis.

IN hoc capite practicam Lapidis doces his verbis. *Poſtquam tigentē planetæ Animā, ſeu* veram

veram illius Quintam Essentiam, praviâ putrefactione nactus es, in qua verus Mercurius verúmq; Sulfur Philosophorum latent, tunc tua Materia apta est & ex enata fieri Lapidem nostrum benedictum; accipe ergò, hujus Materiæ purissimæ quantùm sufficit & inde ovo Philosophico H. S. colloca in Atanore & convenienti Ignis regimine digere à prima conjunctione ad perfectam usq; ablutionẽ : quibus dictis; ad ulteriorem, decoctionis atq; signorum nec non & colorum in illa evenientium, notitiam habendam, ad *Philaletham* Authorem tibi colendissimum Lectorem remittis (quasi illius & tua doctrina eadem, in omnibus conveniret, quod quàm erroneum est, jam ante dictum est, & in sequentibus ulterius dicetur, qualiter ille *Bonus Vir*, & *Adeptus legitimus*, in omnibus & per omnia, tam docendi, quàm operandi Methodo, in principio, medio, & fine à te diversus sit) tandem perfecti operis signum indicas si Lapis super candentẽ Veneris laminam injectus, instar ceræ fluat, & non fumigans penetrando tingat &c.

Prima verba à te scripta (postquam planetæ Animam seu veram illius Quintam Essentiam nactus es) subindicant, te aliquam abstractionem pretiosioris à viliori intelli-

gere: quia, *Quintam Essentiam Metalli* (uti & aliarum rerum) parvum aliquid quantitate, licet virtute magnum, Animam autem Metalli, aliquid adhuc minus esse in quantitate, ab omnibus talia scribentibus docetur: quem suspectum non parum confirmat, operatio *Polemanni*, à te in capite tertio citata, cum corrosivo duplicato Metallum in atomos disijcere, ad Animam tingentem Menstruo igneo solventi tradēdam, quod fatuum est: nam Sophi, cum Anima absq; corpore, id est Substantia Mercuriali, nunquam operantur: eò quod experientia antehac, nunc, & in futurum, infallibiliter docebit: quòd taliter operantes quomodocúnq; procedant, pro Metallicis nihil efficient; quamvis ad vim medicam non omni modo, infructuosus erit labor: sed quia de his disputare terminum nostræ intentionalis brevitatis excedit, talia transeundo connivebimus: hoc unicum interim in tota tua doctrina approbantes, quod decoctionem ultimam linearem sinè interruptione instituis cum *Philaletha*, hâc solum additâ à nobis differētiâ, quod hujus processus Realis, cum tuo putatitio, in idem non terminabunt: quòd finalis projectionis proba àte adducta dijudicabit; *Philaletham* & sui similes verè, te autem imaginariè argumētatum, nec non operatum fuisse. Corol-

Corollarium Capitis VIII.

ECce tandem per tot viarum ambages, ad RealemLapidis Practicam conducti sumus, quæ succinctim in his consistit *ante omnia, ut verumMercurium Philosophorũ tibi pares, post ut illum debito igne vitroq; sigillato, vel per se solum, vel Auro pondere debito junctum, in pulverem præ rubedine fuscum decoquas, quem pulverem si absq; Auro addito confecisti, ipsum cum Auro fermentabis, Auro fuso subtriplum ponderis superinijciendo, additâ Mercurij Sophici parte conveniente, in vitro sigillato, ad eundem terminum priorem mediante igne deducito, quem Lapidem toties, quoties placebit, augmentabis quantitate & qualitate, ipsum vel novo Auro ut supra confermentatum, vel absq; ulterius addito Auro, ita cum suo Mercurio per sua regimina deducendo*: quid postmodum cum illo faciendum tam ad Metalli quam Corporis humani sanitatem, superfluum est dicere, cùm sat ab omnibus absq; omni dubio clare dictum sit.

Quam Practicam, sicut docte somnians super Com: Trevisanum Nazarius Brescianus, somnio tertio etiam docte dicit.

Multi per diversa huc venere itinera.

Quam dico, Practicam varij variè institue-

tuerunt, non respectivè Auri, quod in sermone simplici absq; ænigmate, in prima sui acceptione esse Aurum vulgi, ut inde Philosophicum fiat, omnes unanimiter docent: sed respectivè *medij*, scilicet *Mercurij Sophici*, cujus solius ope ex *Auro vulgi*, *Aurum Sophorum tingens* haberi potest: quod medium seu solvens, *Basilius Valentinus*, *Paracelsus*, *Ægidius de Vadis* aliiq; complures, ex primordiali quodam Metallorum principio, sub *Electro Minerali immaturo* indigitato, per illius à grossioribus partibus manualem abstractionem, nec non multiplicem purificationem, tandémq; circulari digestione, & Philosophicâ sublimatione ab omni superfluo interno, & externo perfectissimam separationem, in forma Aquæ, aspectu lacteæ, sensu ponderosæ, tactu madidæ, Essentiâ homogeneæ, substantiâ Mercurialis & Sulfureæ eduxerunt: cujus aliqualem partem modico Auro adjuncto, à minori ignis gradu paulatim ascendendo majori igne assueverunt & fixarunt & per eandem rotæ revolutionem multiplicârunt.

Geber, *Bernardus Trev.* *Enchiridion*, *Sendivogius*. *Philaletha*, aliq; cum Mercurio realiter tam coagulato quam coagulabili, sub conservatione formalis Mercuriositatis ta-

ctu

ctu & aspectu, opus instituerunt: Doctrinâ uni, practicâ diversi.

Primus Geber cum Mercurio simplici tam coagulatorum quàm non coagulatorum processum instituit suum, quia tam in uno, quam in altero inest, quod quæritur, & hoc docet libro quarto cap. X. de Medicinis Argenti vivi & ingressu earum, *sed ex quibus maximè elici possit hæc Argenti vivi Substantia solet quæri, & nos respondentes narramus, quod in quibus est ex illis elicitur, est autem tam in ipsis corporibus, quam in ipso Argento vivo secundùm naturam, quia unius sunt repertæ naturæ.*

Ante dictorum naturalia principia, secundùm compositionem naturæ docet suæ Summæ libro primo cap. XII. de naturalibus principijs Mercurij, Sulfuris & Arsenici.

Innuimus ergò, quod principia naturalia in opere naturæ, sunt Spiritus fætens, & Aqua viva, quam & Aquam siccam nominamus. Quid in Substantia Mercuriali sit superfluum, docet libro tertio cap. 11. de Mercurij, Essentiâ.

In Argento vivo similiter necesse est superflua demere, habet enim corruptionis causam scilicet terream & adustibilem absq; inflammatione aqueitatis Substantiam.

Hunc autem duplicem superfluitatis defectum,

fectum, ſcilicet terreitatis & aqueitatis ; duplici etiam modo operandi removet, primam ſcilicet terream, per unionem cum rebus ſibi in natura non convenientibus, & ipſius ab ipſis per iteratam ſublimationis elevationem & hujus modum ponit in libro ſecundo cap. VII. de ſublimatione Mercurij.

Dicimus igitur quoniam ingenium ſeparationis ſuperfluæ terræ ipſius eſt commixtio cum rebus, cum quibus affinitatem non habet, & ſublimationem ejus reiterare ab eis multoties. Quæ nam ſint illæ res quæ ſibi in natura non conveniunt, & cum quibus affinitatem non habent, ſubjungit immediatè in dicto cap. VII. *Et horum genus ſunt tale Calx corticum ovorum Marmor vitrum, & Salis omne genus præparatum.*

Uſquequo autem illam ſublimationis operationem oportet reiterare, donec perfectè à terreitate corrumpente mundatus ſit, & ex quo cognoſcitur completam eſſe, docet eodem cap. VII. ſequente paginâ.

Et cum videris illud præexcellens nivem in albedine ſua & quaſi mortuum aludel ſpõdilibus adhærere.

Alter ſuperfluitatis defectus, nimirum aqueitatis ſuperfluæ remotio fit per ſecum ſublimandorum commixtionem cum imbibitione contritione & levi aſſatione & deſicca-

ſiccatione, in qua, & ſua aqueitas pro majori parte recedit, reſiduum per ſublimationis reiterationem tollitur: modum præciſum operandi fusè innuit *in cap. de ſublimatione Mercurij.*

Modus verò remotionis aqueitatis ſuæ ſuperfluæ eſt, ut quando commiſcetur calcibus cum quibus ſublimari debet, teratur & commiſceatur illis cum imbibitionibus quoúsq; de illo nihil appareat, & poſt ſuper ignem lentum aqueitas imbibitionis removeatur, quâ recedente & ſecum aqueitas Argenti vivi recedet: cujus reſiduum per ſublimationis reiterationem tollitur.

Huc uſq; docuit Mercuriale Corpus præparare, & mundare perfectè, pro acquirenda media illa ſubſtantia Mercurij, tantopere pro Medicina ex ipſa facienda neceſſaria, quâ acquiſitâ, quid ulterius cum illa agendum, & qualiter pars illius ſit fixanda, pars autem conſervanda, & pro imbibitione volatilizatione, & ceratione, relinquenda, docet libro quarto cap. XI. de Medicinis tertij ordinis.

Et eſt ut accipias Lapidem illius notum & per ſeparationis modum, illius puriſſimam partem dividas & ſeorſum ponas. Deinde verò ejus quæ puriſſima eſt, partis aliquid figas & aliquid ex illa relinquas.

Poſtquam indicavit aliquam partem ex illo figi oportere, ad majorem claritatem do-

cet

cet etiam dupliciter illum fixari posse, vel eum in pulverem terreum cum deperditione suæ humiditatis necessariæ ad fusionem, vel cum conservatione humiditatis necessariæ ad fusionem deducẽdo: dum dicit libro secundo cap. XVI. de coagulatione mercurij & rerum solutarum.

Est autem ipsius Argenti vivi duplex coagulatio, una quidem per ablationem totius humidi innati in illo, alia verò per inspissationem ipsius humidi quoúsq; induretur.

Modum autem præcisum ad utrámq; perveniendi & quomodo perficiatur insinuat libro tertio *cap. VI. de Martis Essentiâ. Quoniam figi potest absq; hoc quod in terram vertatur, & figi similiter cum conversione ipsius in terram: nam per festinationem ad ejus fixionem, quæ per præcipitationem perficitur figitur & in terram mutatur. Per successivam verò illius iteratâ vice sublimationem similiter figitur & non in terram vertitur imò fusionem dat Metallicam.*

Ut autem in nihilo deficere videatur, etiam circa vas artis filium alloquitur ipsum advertendo quale esse debeat ad illius fixionem, nimirum vitreum necessariò, causásq; sufficientes allegat, quare aliud quàm vitrum esse non possit, unde dicit libro secundo cap. VI. de forma Aludel. *Solum enim*

vitrum

vitrum & sibi simile cum poris careat potens est Spiritus retinere, alia autem non, quia poros habent; nec etiam Metalla in hoc valent; quia Spiritus per illorum cum illis convenientiam, transeuntes evanescunt. Ergò per aliquod aliud non excusamur à vitri susceptione, in formatione aludel.

Et sic ex Gebro didicisti quod sola Substantia Mercurialis assumi debet. & quod ille solus est Lapis in capitulis notus, & quod per remotionem superflui, media & purissima Substantia Mercurij sumi, item quod debet figi, nec non quod dupliciter figitur: differentiam & modum figendi quóq; docuit: nec non vas in quo figi debet. Ex sequentibus apparebit, quomodo ulterius procedit ad operis complementum.

Hunc ergo Mercurium fixatum calcinat, calcinatum solvit, solutum coagulat, fixat calcinat, iterum repetit ad aliquot vices, & hoc docet libro quarto cap. XI. de Medicinis tertij ordinis.

Deinde ejus quæ purissima est partis aliquid figas, & aliquid ex illa relinquas, & cum fixa fuerit solve, quod ex illa solubile fuerit, quod vero non est solubile ad calcinandum mittas, & abhinc super illud solutionem reitera; donec iterum quod ex ea est solubile solvatur omnimode, sic ergò ordo iste calcinationis & solutionis, vel

totum si possibile est coagulando reiterando servetur quoúsq; major illius solvatur quantitas, post hoc verò omnes solutiones coagula, dehinc verò leviter assando in Ignis temperamento conserva quoúsq; illi major ad illius exigentiam Ignis, administrari possit. Post hoc verò prædictum solutionis & coagulationis modum & ordinem iterato serva &c.

Ne autem operatio iſta in infinitum protrahatur, quoties ſit repetenda, numero præciſo docet, libro quarto cap. XI. de Medicinis tertij ordinis.

Omnes igitur hos ordines præparationis, calcinationis, solutionis, coagulationis, & in temperamento Ignis conservationis leviter assando super illam quater reitera, & ultimo calcina per modum suum & sic pretiosissimam Lapidis terram sufficienter administrando rexisti.

Dicit ſufficienter rexiſti, ſcilicet ad hunc gradum; ſed quomodo ulterius cum hac terra procedendum fuſiùs docet: nempe illam cum portione Spiritus non fixi antea reſervati per modum Sublimationis volatilem reddendam, additâ novâ Spiritus portione ad illud quod in Sublimatione non aſcendit, volatile fixandum, fixum volatile faciendum, & quo pluries hoc reiteratur, eò perfectius erit Opus, & hoc docet libro quarto cap. XII. de adminiſtratione Solaris & Lunaris Medicinæ.

Et

Et est hujus additamenti modus per reiterationem partis non fixi Lapidis Sublimationis cum ingenio conjungendi per minima quousq; elevetur cum ea, & iterato cum illa figatur ut stet. Et quanto hujus complementi ordo reiteratur pluries, tanto hujus exuberantia Medicinæ multiplicatur magis, & illius magis augetur bonitas, & multiplicatur ipsius augmentum perfectionis maximæ.

Quomodo autem fixum volatile reddendum, & volatile fixum, fusis verbis docet libro quarto cap. XI. de Medicinis tertij ordinis. *Deinde verò servatæ partis non fixæ cum hac terræ parte administratæ quantitatem, per ingeniorum subtilem conjunge modum per minima. Et sit ingenium hujus intentionis scilicet levationis ejus per modum Sublimationis dictum, quousq; fixum cum non fixo levetur totaliter, quod si non eveniat, addatur illi iterato vicissim non fixæ partis quantitas, quousq; ad elevationem ejus sufficiat. Cùm igitur elevata fuerit, reiteretur ejus Sublimatio quousq; per hanc administrationis reiterationem figatur totum. Cùm igitur fixum fuerit, iterato cum non fixæ partis quantitate post quantitatem combibe per ingenium tibi notum, quousq; totum iterato levetur, igitur iterato figatur, quousq; fusionem præstet facilem cum ignitione sua.*

His ita præparatis, & terrâ ad talem ter-

minum reductâ (quæ ab alijs Philosophis terra foliata nominatur, in qua Aurum seminandum) Geber idem docet, nempè ad complementum totale hujus Elixir addi oportere tertium, scilicet Corpus perfectum, idq; docet libro investigationis in fine in recapitulatione totius Operis.

Concludimus Lapidem nostrum nil aliud esse quam Spiritum fœtentem & Aquam siccam, per naturalem proportionem mundatam, & unitam unione tali: quibus addi debet & tertium, hoc est Corpus perfectum attenuatum.

Ne autem Artifex implicatus hæreat, postquàm tertium, id est Corpus perfectum addidit, seu Aurum, in terram cum tanto labore præparatam seminavit, quid ulterius peragendum, nempe quomodo illa conjuncta cùm Spiritu reservato, per reiterationem solutionis, coagulationis, volatilitatis, fixationis, pluries reiterare oporteat, donec in complemento quiescat, & infinitum tingat in Solificum & Lunificum, secundùm operantis intentum. Distinctis verbis id docet libro quarto cap. XII. de administratione Solaris & Lunaris Medicinæ.

Et est illius intentio ut per Sublimationis modū mūdetur perfectissimè Lapis, & illius additamentum, & ab hinc quidem cum ingeniorum modo volativum ex eis figatur, & iterato volatile fixum,

xum, & toties fac fixum volatile & volatile fixum, quoúsq; præstet facilem fusionem cum ignitione, & in hoc ordine completur Arcanum pretiosissimum.

Et nos complevimus (quòd cap. VI. promisimus) practicam Gebri inordinatim sparsam, succinctim recolligere, & candidè docere, ita ut clarius nec possibile nec licitum sit scribere, eò quòd omni etiam mediocri Philosopho sufficit, ad reliquum studio & labore inveniendum.

Bernardus Trev. & Enchiridion seu Arcanum, Hermeticum, quasi ambo consentientes, non, ut antiquiores, contenti fuerunt, Mercurium simpliciter homogeneum reddere, cum auferentia superfluitatis ejus; sed & simul deficientis additionem necessariam judicârunt: unde quidem ut veteres Mercurium à superfluis purgare non omiserunt; sed & eâdem operatione deficiens adimplere intenderunt: unde suam Mercurij sublimationem cum corporibus Metallicis instituerunt: ut non solum illum purum, sed& simul Sulfure Spirituali Metallico animatum, & uti duplici fulcro Metallico innitentem, *Mercurium duplicatum* acquirerent, quem, tanquam unicam & solam (Mercurio simplici non solum non admisso sed totaliter rejecto) *Clavem* necessariam ad aperiendum

Regis Palatium, non solum ipsi firmiter crediderunt, sed & alijs non minus rigorosè quàm doctè persvaserunt. Primus apertè se declarat in Epistola Obsequijs &c. in penultimo folio his verbis.

Sunt enim quędam Mercurij Sublimationes ab ejus proprijs Corporibus quę sibi per intima amalgamando conjunguntur, & commiscentur, ex quibus pluries relevatus & reconjunctus, superfluitates amittit, & non confunditur in natura, postea Operi Philosophico convenit & potens est in speciebus Metallicis solvendis.

Modum autem præcisum operandi in eadem Epistola in aliquot paginis antecedentibus docet.

Spiritus mineralis crudus tanquam Aqua conjungitur cum Corpore suo ipsam prima decoctione solvendo; unde REBIS *nominatur, quia ex bina re componitur, nempè ex semine Masculino & Faminino hoc est ex dissolvente, quamvis unica sit res & Materia*: unde versus. *Res rebis est bina conjuncta sed tamen una. Solvitur ut primo sint aut Sol, aut spermata Luna. Ex istis duabus autem rebus simul dissolutis componitur Elixir, id est Aqua tincta*: unde versus. *Elixir Græcè pars dicitur Arte secunda lixis nam de se sunt facta Corpora Munda. Ex hoc autem Elixire honorande mi Doctor ut ex primo simplicis decoctionis Iure seu decocto Azot extrahitur, fortio-*

fortiori scilicet distillatione ac iterata & istud Azot est Mercurius ille Duplicatus. Alter suam opinionem absq; fuco exponit in Arcano Hermetico §. XXX.

Mercurius ex imperfectis Metallis solus tinctura Solis & Lunæ suscipiendæ in Opere Lapidis Philosophici aptus est, ut ipse tincturâ plenè imbutus cætera uberrimè tingat, eámq; multo cum fœnore reddat. Modum operandi proponit duobus locis. Primo in §. XLVII. *Argentum vivum partim est naturale, partim est innaturale intrinsecum & occultum in natura radicem habet, quod nisi per præcedentem mundationem & ingeniosam Sublimationem evocari potest. Separa ergò purum ab impuro, Substantiam ab accidentibus, & fac occultum manifestum per viam naturæ, secus siste gradum. hoc enim est totius Artis & Operis fundamentum.* Iterato docet § II. *Duobus perficitur Philosophica Mercurij Sublimatio, superflua ab eo removendo & deficientia introducendo: emergentem ergo Saturni livorem separa, donec purpureum Iovis sidus tibi arrideat, adde Sulfur naturæ ut etiam alijs sufficiat: multiplica igitur Sulfur illud Philosophorum invisibile, quoúsq; exprimatur Lac Virginis: tunc prima tibi patebit Ianua.*

Id est habebis eorum tantopere decantatum *Mercurium Duplicatum* cum quo & Auro Lapidem conficies.

Sendivogius & Philaletha, quamvis in multis consentire videantur, in multis tamen id non quadrat, sed omissis istis differentiarum disceptationibus, *Philalethæ* uti clarioris & modernioris Compendium pro amborum explicatione stabit: qui cum prioribus in *Mercurio Duplicato*, seu ut ipse vult *Animato*, quidem consentit; sed suo genio & experientiâ sibi traditâ solummodo inhærens, hunc ex *Mercurio* & *Regulo Stellato*, imperfectioribus alijs omnibus rejectis (debitè, an indebite: quod quia à *Pantaleone in* suo *Tumulo Hermetico Capite tertio* ad sufficientiam practicè & theoricè disputatum habetur; hic prolixius exponere supersedeo: sed brevitati studens, quod ab alijs sat ordinatim dictum est, redicere nolêns, illuc lectorem remitto, ibi enim talia super hoc invehiet, quod me brevitatis nimiæ non accusabit) solummodo extrahendum esse, ut ipse strictim credidit, ita alios candidè & seriò docuit, ut Mercurius Regulo stellato unitus, sibi invicem coadjutores sint ad aliena reijcienda, nec difficultatem specificam hujus operationis celare volens, eam candidè indicavit cap. XI. *Malignitas Arsenicalis huic Sulfuri in sobole Saturni absorpta, omnem prohibere ingressum*: id est impuritas Reguli impedire unionem utriúsq;, superaddês unicum ad id invenibile

reme-

remedium; nimirum *Columbas Dianæ*, quæ hujus Sulfuris malignitatem contemperabunt ad ingressum & unionem amborum celebrandam, quâ celebratâ, ***lux á tenebris, Aquila Philosophica tanquam Regina omnium Avium, à cæteris separabitur***, id est habebitur purus *Mercurius homogeneus Animatus* hoc est *Spirituali Sulfure gravidus*, intuitive cujus est Hermaphroditus hic Mercurius, verba præcisa dicit cap. VI.

Etenim si ingrederentur & miscerentur tum statim unione indissolubili coalescerent: dicam itáq; Sulfur externum comburens adhærere pertinaciter Chao nostro: quod Iuvenis alatus horret ac fugit, esto hic tibi Diana propitia, quę feras domare novit, cujus binæ Columbæ aeris malignitatem contemperabunt, quod per poros facilè ingreditur Adolescens, concutit statim perpledos, nubem tetricam suscitat, lucem à tenebris separa septima vice, eritq; hæc creatio Mercurij Sophica completa. Modum operandi totalem docet cap. VII.

Hic est Infans Hermaphroditus à primis suis incunabulis per Canem rabidum morsu infectus est, unde hydrophobus Aquam horret: sunt tamen in Sylva Dianæ binæ Columbæ, quę rabiem suam insanam mulcent, tum ne hydrophobiæ recidivam patiatur, Aquis submergas, in ijsq; pereat, quarum impatiens Nigricans Canis rabidus

ad Aquarum superficiem ferè suffocatus ascendit, tu imbre ac verberibus illum fuga, ac procul arce, sic tenebræ disparebunt: fulgente Lunâ in suo plenilunio, pennas suppedita, & avolabit Aquila, itera hoc septies dum tandem requiem adeptus es, nisi quod decoctio nuda tibi incumbat.

Juvenis alatus est *Mercurius*, Chaos seu infans hermophroditus est *Regulus stellatus*, Canis corascenus rabidus, est *Sulfur Arsenicale*, Columbæ Dianæ, *sunt Salia*, Aquila evolans est *Mercurius purissimus, homogeneitate unus, Substātiâ Essentiali duplicatus, propter Sulfur secū ascendēs Animatus*; cum quo, uti cum antedictorum Mercurio addito Auro, & decocto, nec non rotam pluries revolvendo, fit famosissimus ille Philosophorum Lapis, ad Divitias & Sanitatem usq; ad naturalē vitæ terminum sufficiens: quia autem, Amalgamationem, in vitrum impositionem, nec non ignis regimen & colores, ejúsq; usum, ad abundantiam absq; ullo sermone ænigmatico Philaletha, inter alios laudatissimè descripsit, nos omnem semper superfluam scribendi occasionem evitantes, illuc lectorem remittimus. Hoc solum seriò subnectentes, certum & certissimum esse, quicúnq; Artis filius ex hisce tam nostris dictis, simplici & ordinato stylo scriptis, quàm ex additis tot authorum, theoricæ & Practicæ, sparsæ &

ab ipsis studio confusæ, reordinatis & claris expositionibus, rem nec capere nec facere potest, non Authores, non Me, sed suam incapacitatem incuset, aut DEI voluntatem meditetur, ad quem ferventi oratione piè vivendo, recurrat, ut hoc donum sibi elargiri velit, mentem ad intelligentiam illuminando; aut per Amicum revelando.

CAPUT IX.

De Augmentatione

Benedicti Lapidis.

N hoc capite doces: quod ubi jam Sulfuris præfati incombustibilis purpureo-rubicundi Possessor factus es, te per repetitam Rotæ in versionē illud multiplicarē eâdem Methodo quâ conficitur, lacte suo irrorando, solvendo, coagulando, ut in primo Opere factum est, & ita ad placitum multiplicas in quantitate & qualitate, pro projectione super imperfecta Metalla facienda: quæ omnia tanquam verissima concedimus, & ne gry quidem opponimus, quod opus legitimè confectum, per eandem

eandem viam, qua factum est, eâdem multiplicatur; sed nunquam concedimus quod erroneum Principium,& medium (sicut tuum est) possit verum finem dare: unde superfluum est de tuo Opere Phantastico, lectorem ad veros Sophos remittere, quasi, verum & erroneum, unum quid sit; quod si ante hac nunquam fuit,nec imposterum unquam erit; quidquid oblatrent Sophistæ.

CAPUT X.

De Usu Lapidis Medico, Interno & Externo.

IN hoc Ultimo Capite de Lapidis Physici virtute disserens, secundùm omnium Sophorum Mentem infinitâ vi Medicandi pollêre probas, & præcipuè cum *Helmontio* doces, illum agere Archæum irradiando, citra sui dissolutionem, aut interitum &c. Dosin autem illius administrandi constituis, à grano uno ad duo, juxta ætatem & vires ægri.

Quibus respondemus, quoúsq; cum Sophis Lapidem Physicum vi medicâ incompara-

parabili præditum asseris, nec non cum *Helmontio* doces, quod Archæum irradiando citra sui dissolutionem aut interitum dotes suas depromat: libenter assentientes tibi omnia concedimus; sed dum de tuo Talento, aut melius dicam, judicio, Dosim administrandam, à Grano unó ad duo juxta ægri ætatem & vires depromis, non licitum est nobis talia connivere: sed sicut in principio & medio monstravimus, te errare, ita etiam in fine probemus, te tanquam putatitij Lapidis possessorem, etiam ejus verum usum ignorare.

Primò id probatur ex tua propria doctrina, quâ, non tuo Marte, sed *Helmontij* doctrinâ doces Lapidem Physicum agere, Archæum irradiando, quo posito, sufficit minima particula, prout in tractatu *Lapis Butler:* diffuse docet.

Secundò si agit irradiando, quid quæso ista actio irradiatoria præjudicare potest ægro, respectivè ætatis vel virium.

Tertiò nullus Philosophorum (præter te, quia Philosophus non es) hanc necessitatem seu respectum augmentandi & diminuendi dosin posuit.

Quartò omnes Sophi veri & adepti concordant in minima quantitate administranda huius Lapidis benedicti: *Dionysius Zacharius*

rius omnium liberalior non excedit granum: *Ludus puerorum* & alij, pondus duorum florenorum aureorum, quod drachmâ adhuc minus eſt, libræ uni confectionis commiſcere jubent, de qua confectione drachmam pro qualibet vice ſumendam, & ſic doſis erit circiter medij grani pondus; *Roſarius* reliquis parcior pondus ad Granum ſinapis præſcribit: uno verbo nullus vix medietatem tuæ doſis præſcripſit, & quamvis in quantitate minimâ diſſentire videantur: in hoc tamen omnes Veri Adepti conſentiunt, quòd nullus doſin augendam & minuendam reſpectu ætatis aut virium ægri præſcripſerit præter te: ſic ab omnibus in omnibus differens, tu ſolus Sapiens eris, quod abſit dicere.

A. M. D. G.

TYPO.

TYPOGRAPHUS
LECTORI.

ATq; ita SEMIRAMIS, ante quatuor propè Annorum Millia sepulta, nuper denuò Rediviva, denuò in Sua TUMBA Sepulta jacet! Felix profectò SEMIRAMIS, quia bis Viva; sed magìs infelix, quia bis mortua! Quod me attinet, ego quod meum erat feci: *Funebrali* LAPIDI Typos inscripsi Typographus. In quo labore, sicubi fortasse lapsus sum, ignosce: *Babylonem non vidi*, & Arcanioris *Philosophiæ Characteres* non didici. Sin minùs, apage! non laboro tuâ causâ: puerorum est Grammaticalibus apicibus irascendo tempus perdere; *sapientûm* est sensum scrutari.

Si quæras, quis iterum Infelicis SEMIRAMIDIS Vespilonem egit? Nescio. Nunc enim quò quis magìs *sapit*, hòc magìs *tacet*. Putabam nuper ipsemet, fore brevi, ut omnes fiamus *Hermetici*; & profectò simus omnes silentisìo *Pythagorici*, & prorsus *Harpocratici*.

Dicam nihilominus quod scio. SEMIRAMIDIS, olim sepultæ, TUMBAM, INEXHAUSTIS REGUM THESAURIS plenam, eruit aliquis, in ipsa, (ubi enim alibi) *Babyloniæ*. Eandem THESAU-

SAURIS VACUAM, ſepelit rurſum alius, in (uti puto) Paphlagonia, ego inſcriptionem *funebrem*, (quam tu *Philo-Hermetice Lector* legis,) facio in Utopia. Alius calamum acuit, alius cenſuram tulit, alius prælo ſubjecit, alius meum hunc Epilogum dictavit. Comparent diverſi: Hic ATER, ille CANDIDUS, alius RUBER, ignôti omnes, omnes *Prothei*, & PER OMNES COLORES larvati *Philoſophi*; planè ut illorum LAPIS. Hem fraudes! ſed doctas. Hem bella! ſed docta. Pro Corpore SEMIRAMIDIS pugnatur hodie, usq; ad invidiam Patrocli, pro cujus Corpore tot *Sapientûm, Heroúmq; Mater* Græcia, tam atrociter olim ad Trojam dimicavit.

O Curas hominum! ô quantum eſt in rebus &c.

Sed non te tenebo. Si Minerva rudis tibi domi eſt, nec ſervit ad aliud, quàm ad quærendum nodum, aut cenſurandam *crepidam*; apage inepte *Mome*! non te volo! *procul* ab *Hermetico-Regio Auguſtali profani*! Quodſi ingenuus es, age ſis, expende hæc, quæ Honori Viri docti, arbitrio tuo, labore & prælo meo, torqueo. Atq; in hunc finem, commodo tuo hîc ipſam præterea SEMIRAMIDEM tibi ſiſto, & TUMBAM priuſquam funeretur, refero, (in caſu quo primæ ejusdem reſerationi, aut etiam ſecundæ, quæ in Quarto & Quinto Anno *Ephemeridum* Medico Phy-

Physicarum *Germanicarũ* describitur, adesse non potueris) ut oculatè inspicias, & quàm sanissimè dispicias, utrum SEMIRAMIS, pretiosa aliqua *Mumia*, an verò vaniloqua *Anus* fuerit. Quodsi deniq; illis jam adlectus es, *quos æquus amavit Iupiter, &* ardens altiùs provexit virtus: age, hæc nostra æqui boniq; habe; &, (ità me tibi precari jusserunt, quorum privatis studijs, & honori, mea sudant præla,) sive *Rex* tibi tuus *Hermeticus* intra Cimerias *plùs Corvinas tenebras* adhuc Infans delitescit, sivè *Candidiori* jam amictu Puer incedit, sive in *PurpureoSolio sua Regia Majestas residet, Amice, tibi fruere, tuis fave, vulgo tace, & Vale.*

TUMBA
SEMIRAMIDIS
Hermeticè Sigillata,
Quam
Si Sapiens aperuerit
Non
C Y R U S
Ambitiosus Avarus,
Regum ille Thesauros, divitiarum
inexhaustos, quod sufficiat,
inveniet.

Excusa Primùm.
ANNO M. DC. LXXIV.
Recusa Secundò Anno 1676.
Tertiò Anno 1678.

Nobilissimi, Præcellentissimi Viri, S. R. I. Naturæ Curiosi Domini, & FAUTORES HONORATISSIMI.

NOn tantùm priscis temporibus, sed & hâc mundi senectâ nîl altius Sepultum, nec quod magis ab omnibus, maximè Technophilis desideratũ hactenus est, quàm magni illius Mysterij Sapientum Scientia, quæ notâ voculâ *Lapis Philosophorum* appellatur: Eapropter Scientiam hanc sub Schemate *Tumbæ Semiramidis*, sapientissimæ quondam Babylonis Reginæ tumulatam & adumbratam, servatâ ejúsdem monumenti inscriptione, è tumulo extrahimus, orbíq; literario visendam & aperiendam sistimus; *Quam si Sapiens, non Cyrus, ambitiosus avarus aperu-*

 erit,

erit, Regum thesauros divitiarum inexhaustos, quod sufficiat, inveniet. Addo constantem Sanitatem, quæ duo præcipuas fælicioris vitæ columnas dixeris. Sed erunt fortè altùm sapientes, quibus Tumbam hanc reserare opus mulierum & ludus puerorum videbitur; sciant autem velim, Scientiam hanc esse *Amnem altissimum, in quâ Agnus ambulat*, id est simplex proficit, & *Elephas natat*, id est doctissimi quique opinionibus, erroribus & dubijs suis fluctuant, imò submerguntur; dum hic de vero Subjecto Magni Operis adhuc dubius, imò toto genere alienus est; ille de Mercurio Sophico acquirendo arduè sollicitus nec quis ille sit, vel cujus formæ, inanibus laboribus sese fatigat; alius quid Ignis Philosophicus? quid Elementa Magica, Clavis, vel Menstruum solvens? unde illud depromendum? an dulce vel corrosivum? frigidum? vel igneum sit? vano mærore sese lacerat. Ingemui sæpè super ea, quæ talium Manus fecerant, & in quibus frustrà insudaverant,

ubi

ubi ultimò non invenirent, nisi vanitatem & afflictionem animi. Stimulo itáq; charitatis eorum misertus, communicatam mihi misericorditer Lucem, eandem, ut Clavem ad Sacræ illius scientiæ sanctuarium inveniant, lubens impertior, quamvis à multis violati silentij reus accusabor.

Vestra verò VIRI PRÆCELLENTISSIMI in curiosis Polydædalæ Naturæ Arcanis & Operibus curiosa industria, & indefessa curiositas, quæ totum Orbem literarium ad secretiora communicanda svavissimo suo illicio invitavit, me quóq; impulit, hujus, quod apud me est, totius naturæ curiosissimi Operis, Vos genuinos omnigenæ Scientiæ Filios, Hæredes facere.

Quis verò sim nè quærite; Homo sum, qui alijs prodesse studeo : Amicus vester, & virtutum Vestrarum admirator, notus multis, saltem nomine.

Valete ergo Curiosi Naturæ & Ar-

tis Myſtæ, Excelſa Germaniæ Sidera; DEUS ſit Vobiſcum; Veſtráq; Opera & Cogitationes toti Reipublicæ literariæ ſummè proficuas virtute ſuâ corroboret ad publicæ ſalutis Incrementum, veſtriq; Nominis Gloriam Immortalem.

Ex muſæo Calendis Januarij,
Anno à nato Salvatore,
1674.

TUMBÆ SEMIRAMIDIS
Hermeticè Sigillatæ.
CAPUT I.
De Subjecto Physico
Lapidis Philosophorum

Peris nostri Principium sit *Timor Domini*, finis autem *Charitas & Amor* proximi. Aggressuri itáq; cum bono DEO tam divinum Opus, primò inquirendum, quodnam sit subjectum illius? Ut enim Agricola incassum ad messem Agrum præparat, nisi de Semine certus sit, ita & ille gratis Agrum Chymicum instruit, si quidquid in illum seminet, ignorat. Et in hoc hodienum plures sese angunt, ínq; differentes opiniones rapiuntur.

Sed omnia hæc velle discutere, hujus loci non est: dum illi in Regno Animali, Sangvine, Spermate, Sudore, Urina, Capillis, Stercoribus, Ovis, Serpentibus, Bufonibus, Araneis &c. quærunt; isti in Regno Vegetabili, præprimis Vino, inani pro Magisterio magno conatu occupantur. Etsi enim nobis

bis conſtet in utroq; Regno, & quidem in homine (maximè illius corde) dum etiam Vino ſupremam quóq; unam valetudinis noſtræ Medicinam obtineri poſſe, ut enim Aurum omnium mineralium, ſic hæc duo omnium Animalium & vegetabilium poteſtates in unum quaſi Collectas, complectuntur; Porrò ut ex illis fiat Opus magnum Sapientum, nullus Adeptorum ſomniavit. Super eſt igitur ex Regno Minerali petendum eſſe; Sed & hic magna diſſentientium Corona, ut Hercle Oedypo Opus habeamus: ſunt enim qui ex medijs, ut vocant, Mineralibus, ut pote Sale, Nitro, Alumine, & id genus alijs eruere volunt, ſed fruſtra; cùm hæc Argenti vivi nihil in ſe habeant, in quod reſolvi queant: quo in Luto & nós in prima noſtra Inſcitia immerſi fuimus.

Manet ergò ratum, Metalla ſubjectum Phyſicum eſſe Lapidis noſtri benedicti. Verum & hic res in bivio: Metalla enim alia imperfecta ſunt, perfecta alia.

Breviter ut nos expediamus, dicimus omnia Metalla fuſa, præcipuè verò non fuſa etſi imperfecta, per intimam Labis ſuæ Originalis depurationem (quod tamen perquam difficile, & apparenter vix non impoſſibile) ſubjectum Lapidis eſſe poſſe, de quo *Flamellus: aliqui in Iove, aliqui in Saturno laboraverunt,*

runt, ego autem, inquit, *in Sole laboravi & inveni*. Et in exercitat. Ad Turbam legitur: *Omnia Metalla Munda & Immunda sunt intus Sol & Luna, & Mercurius, sed unus est verus Sol, qui abstrahitur ab eis*. Et Author Arcani Operis Hermeticæ Philosophiæ Canon. XVI. inquit: *Quicúnq; extra Metallorum naturam imperfecta Metalla perficiendi & multiplicandi Artem quærit, in Via erroris est, à Metallis enim Metalla, sicut ab Homine humana, & à Bove Bovina Species petenda est*. Et Canon. XVIII. amplius agit: *Corpora perfecta Semine perfectiori prædita sunt; Sub duro itaq; perfectorum Metallorum cortice latet perfectum semen, quod qui novit resolutione Philosophicâ eruere, Regiam Viam ingressus est*. Sic & *Anonymus* ille *Philaletha* in introitu ad Sacrum Regis Palatium cap. XIX. de progressu Operis in primis 40. diebus: *Est nimirum in omnibus Metallis etiam communibus Aurum, sed* proximius *in Auro & Argento*. Quanquam (ut bene idē Adeptus loquitur) *est adhuc unum in Regno Metallico mirabilis Originis in quo Aurum nostrum proximus est quàm in communi Auro & Argento, se illud in Horæ suæ Nativitatis quæras, quod in nostro Mercurio liquatur ut Glacies in Aqua tepida &c.*

Sed præscindendo hac vice ab his inperfectioribus, in præsenti magna illa duo Lumina-

minaria perfectiora, *Solem & Lunam*, Aurum quippe & Argentum pro subjecto Physico Lapidis declaramus, quam Viam magna pars Philosophorum secuta est, & voti sui compotes facti sunt. Et declarat illud *Augurellus* l. 2 Chrysop. dum ait:

Purum atq; omni purgatum sorde Metallum accipies, cujus Secreta in parte recessit Spiritus & crassâ pressus sub mole latenter victitat, ac solvi vinclis & Carcere Cælo emitti expectat, tenues effusus in oras.

Idem in Chrysop. l. 1. - - - - *nec tu*
Nunc aliunde Auri quæras primordia, in Auro
Semina sunt Auri quamvis abstrusa recedant
Longius, & longo nobis quærenda labore.

Et de utriúsq; luminaris dignitate illud Spagyricæ PhilosophiæSydus *Lullius* Codicill. p. m. 28. *Propter quod depurata magis alijs reperiuntur duo, scilicet, Aurum & Argentum, sinè quibus Ars ista non poterit integrari, cùm in illis sit purissima Sulphuris Substantia ingenio naturæ perfectè depurata, & ex illis duobus Corporibus cum suo Sulphure vel Arsenico præparatis, nostra elici Medicina poterit, & sinè illis haberi nequit.* Et clangor *Buccinæ*: *prudenter & discretè oportet te operari, quoniam sinè fermento non poterit Sol, neq; Luna esse: & aliud Semen sivè fermentum non est appropriatum & utile, nisi Aurum ad Rubrum, & Argen-*

tum

tum ad Album, quæ Corpora subtiliata prius sub pondere, deinde seminanda veniunt, ut putrescant & corrumpantur, ubi destructâ unâ formâ, alia nobilior induatur: & hoc fit Aquâ nostrâ solâ mediante. Hinc optimè concludit *Anonymus* quidam in sua responsione: *Sicuti Ignis ignificandi principium est, ita Aurum Auri est principium, qualis causa, talis effectus. Qualis Pater, talis Filius: quale Semen, talis Fructus. Homo Hominem, Leo Leonem generat.*

Sed dices: asserunt Philosophi, quod talis debeat esse Materia, quam æquè Dives, & Pauper habere potest, unde illud: *Deus hunc thesaurum omnibus hominibus inquirendum concessit, nec Mortalium ulli, nisi quis pravis cordis sui affectibus indignum se ipsum reddat, tanta bona invidet.* Et Geber: *non oportet tua bona consumere; quia vili pretio si Artis principia non ignoraveris, quæ tibi trademus, ad completum pervenies Magisterium. Si enim Aurum, vel quid simile sumptuosum illud* (tantum) *esset, sic Pauperes cægerentur hoc gloriosum opus postponere, & cùm contingat Artificem pluries errare, Pauper non posset post admissum errorem opus repetere, quod omnino fieri oportet, si nullum aliud remedium superesset.* Et Lilium: *Hic autem Lapis palàm minimo emitur pretio: qui si novissent venditores, ipsum manibus tenerent, & nullo modo venderent.* Et alius

liusAnonymus: *Expensæ nostræ non excedunt pretium duorum florenorum.* Quod confirmat *Arnoldus: Firmiter teneas, quòd Expensæ nostræ nobilissimæ Artis non excedant pretium duorum Aureorum in sua emptione, id est, operatione.* Et Geber: *Si in operando æs tuum amiseris, nos non iniq; corrodas, sed tuæ imputes imprudentiæ: Scientia enim nostra magnas non requirit expensas.*

Ad quæ respondemus: Nos nunquam negâsse præter Aurum & Argentum non etiam dari aliud Subjectum minoris pretij: ubi imperfecta Metalla non exclusimus, quemadmodum supra ex *Anonymo Philaletha* hisce verbis meminimus: *Est adhuc unum in Regno Metallico mirabilis Originis &c.* Quanquam vile hoc pretium multi Philosophorum de Menstruo nostro solvente intelligi velint. Dices amplius ex *Sendivogio* Tract. XI. *In laboribus tuis Aurum & Argentum vulgi non accipias: nam hæc sunt mortua.* Respondemus, concedendo ex Auro & Argento vulgi, quâ talibus & quamdiu mortua fuerint, non confici Lapidem; Ubi verò resuscitata, & in primam seminalem Naturam redacta, & Auro Philosophorum similia facta fuerint, dum non tantum de se Semen edunt, sed & loco fermenti inserviunt; Quod confirmat Philosophus his verbis: *Tra-*

sentes

sentes & præteriti non fecerunt aliquid, nisi ex Auro Aurum, & ex Argento Argentum, non tamen Aurum illud vel Argentum fuit vulgi.

Ex quo patet, quòd Aurum Philosophorum non sit Aurum vulgi, nec in Colore, nec in Substantia, sed illud quod extrahitur ex eis, est Alba & Rubea tinctura.

CAPUT II.

Quid sit Aurum Physicum seu Philosophorum?

Aurum vel Argentum Philosophorum est Corpus Metallicum resolutum in ultimam Materiam, quæ prima Lapidis est, (scilicet in Mercurium) & probatur: Omnis res est ex eo in quod resolvitur, sed omnia Metalla reducuntur in Argenteitatem vivam, ergo fuerunt Argentum vivum.

Est enim (juxta vulgatam Philosophorum Sententiam) *in Mercurio, quod quærunt sapientes.* Item: *Mercurius est radix in Alchymia, quoniam ex eo, per eum, & in eo sunt omnia Metalla.* Et Spagyricæ Philosophiæ abstrusissimum

ſiſſimum Mare *Theophraſtus* de prima Metallorum Materia ita loquitur: *Extrahere Corporibus Metallicis Mercurium nîl aliud eſt, quàm ipſa reſolvere, ſeu in primam ipſorum reducere Materiam, hoc eſt, Mercurium currentem, qualis ſcilicet erat in Centro terræ antè Metallorum generationem, Vapor ſcilicet humidus & viſcoſus (qui eſt Aurum vel Argentum Philoſophorum) continens in ſe inviſibiliter Mercurium & Sulphur naturæ principia omnium Metallorum. Talis Mercurius ineffabilium eſt virtutum viriúmq; & Secreta divina continet.*

CAPUT III.
De Præparatione
Corporum pro Mercurio Philoſophorum.

INquit Avicenna: *Si laborare volueris neceſſum habes, ut in ſolutione vel Sublimatione duorum Luminarium laboris tui facias initium, primus ſiquidem Operis gradus eſt, ut Argentum vivum ex eo fiat.* Verùm cùm hæc Corpora, ut potè perfectiora

arctiùs

arctius constricta, & duriorem coagulationem nacta sint, ut ipsa in Mercurium reduci queant, primò præparatione, & Physicâ calcinatione opus habent, quæ quidem non tam necessaria est in Argento (nam propter Munditiem & Mollitiem facilè in id agit Aqua nostra) quod non fit in Auro & reliquis Metallis, quæ omnia requirunt Calcinationem, in quæ Aqua nostra faciliùs tunc agit, maximè, si quæ impura depurata sint, propter Substantiæ similitudinem.

De calcinatione corporum ex opere secreto de Lapide Philosophorum D. Doctoris & Episcopi Tridensini: *Metalla solvenda in lacte Virginis priùs debent calcinari seu purgari, & Luna quidem finissima & subtiliter limata dissolvatur in Aqua forti, & aquâ pluviali stillatitiâ, in qua amoniacum, vel Sal commune dissolutum sit, præcipitetur in calcem albam, decantatâ Aquâ lavetur, & edulcoretur calx aliâ Aquâ pluviali calente, ut omnis salsedo & acrimonia tollatur; siccetur postea, & erit calx mundissima.*

Aurum verò calcinetur in hunc modum: Fac Amalgama cum Auro (quod priùs per Aquilæ Nigræ Corpus depuretur, ut supra modum pulchrum & gloriosum fiat) & Mercurio optimè purgato per Salem & Acetum, perq; Corium expresso, pone in Aqua forti purificata, ut Mercurius omnis solva-

tur; Aquam fortem à Calce Solis decanta, Calcem ut suprà Aquâ calidâ lava, & leni Calore exsicca. Calx ista si Artificiosè & leviter reverberetur, ita tamen ne fluat, in pulcherrimum Crocum abibit.

Aliter sic Calcinatur Aurum, ut in primam Materiam seu Mercurium Philosophorum reduci queat, de quo *Paracelsus* lib. 7. Metamorph. de resuscitatione, nimirum: calcinetur Metallum cum Mercurio revivificato, ponendo Mercurium cum Metallo in Sublimatorium, digerendo simul donec fiat Amalgama. Sublima inde Mercurium modesto Igne, & denuò cum Calce Metallica tere, & ut antè digestionem & Sublimationem repete, idq; toties, donec Calx admota Candelæ ardenti fluat instar Glaciei, vel Ceræ. Hoc Metallum ita præparatum pone ad digestionem in Ventrem Equinum, vel B. M. decenter calidum, digerendo per Mensem, & convertetur Metallum in Mercurium viventem (id est) in primam Materiam, quæ Mercurius Philosophorum, & Mercurius Metallorum nuncupatur, quem multi quæsiverunt, sed pauci invenerunt.

Ioachimus Polemannus de Mysterio Sulphuris Philosophorum, Beneficio Corrosivi sui duplicati & satiati Metallum in minutissimos atomos dividit, & dilacerat ad tingentem Animam Menstruo Igneo solventi tradendum.

Aliâ

Aliâ & meliori Viâ à nobis calcinatur quam Calcinationem primam Solutionem nominare libet; & fit si Calcibus Solis vel Lunæ præfatis in Phiola positis affundatur Vinum Vitæ, quod est Menstruum nostrum, de quo infra cap. 6. ad eminentiam unius Digiti transversi, & apposito Capitello seu Alembico digerantur in Cinere vel etiam Arena, & coagulentur; coagulato novum Menstruum ut suprà affundendo, & coagulando, idq; tertio & quarto vel donec Calx Metallica ad Lumen instar Ceræ vel Glaciei liquescat, quod est Signum sufficientis Calcinationis Philosophicæ, fitq; hoc cum conservatione Metalli in sua Virtute prima. Et hoc est quod dicit *Aristoteles* in Rosario: *Conjunge Filium tuum Gabritium dilectiorem tibi omnibus filijs tuis cum sua sorore Beia, quæ est puella fulgida, suavis, & tenera.*

CAPUT IV.

De Solutione Corporum Philosophica secunda & vera, atq; reductione in Mercurium.

Actâ Calcinatione seu primâ Solutione, de qua Capite præcedente dictum est, & quæ (ut Philosophus *Anonymus* tractatu Aureo de Lapide Philo-

ſophorum in ſua Reſponſione habet) ſvavis eſſe debuit, & planè naturalis (id eſt) quæ ſubjectum ſine ſtridore cum humiditatis ſuæ radicalis conſervatione ſolveret, tunc Corpora ita Calcinata Phiolæ H.S. committenda ſunt, & leni Igne B. M. vel roris per Menſem Philoſophicum digerenda vel putre facienda; *melior enim eſt Solutio voluntaria, quàm violenta. temperata, quàm feſtina*, ut habet Philoſophus. Et ſic fit Solutio ſecunda & vera Metalli in Aquam viſcoſam, ſeu Oleitatem quandam cum conſervatione humidi radicalis, in qua eſt verum Sulphur Metallicum, ſimúlq; verus & Nobiliſſimus Mercurius; unum enim alterius ſemper magnes exiſtit, manétq; ſolvens cum Soluto, & inſeparabiliter manere cupit, ídq; propter Subſtantiæ ſimilitudinem; hinc veteres dixêre: *Natura, Naturâ gaudet, Natura, Naturam vincit, immutat.* Et per hoc eſſentialis ſeu formalis Solutio à corroſiva Solutione diſtingvitur. Sciendum autem ex Luna liquorem ſeu tincturam viridem gigni, quæ eſt verum Elixir Lunæ, ſummúmq; Arcanum confortandi Cerebrum: ex Sole verò per æqualem putrefactionem ſummæ rubedinis liquorem produci, qui eſt verum Elixir Solis, & Quinta Eſſentia Metalli: de qua *Geber* ait: *Nos facimus Aurum ſangvinolentum, meliùs quàm à natura productum*

ctum, quod natura nequaquam facit. De hac viscositate amplius loquitur *Geber* in summa: *Exactissimè singula sumus experti, suis idq; probatis rationibus, sed nihil potuimus unquam reperire permanens in Igne, præter viscosam humiditatem solam radicem omnium Metallorum, cùm cæteræ humiditates omnes, quia in homogeneitate non bene sunt unitæ, ab Igne facile fugiant, ac Elementa ab invicem facilè separentur, at humiditas viscosa, Mercurius videlicet, nunquam in Igne consumitur, nec Aqua à terra separatur, sed aut omnia simul manent, aut simul abeunt.*

Sed quæres, sub quo pondere Menstruum Metallo desponsandum sit? *Rosarius* Philosophorum inquit: *Sicuti in operatione panis modicum fermenti levat, & fermentat magnam copiam pastæ, ita & illud modicum terræ sufficit ad nutritionem totius Lapidis. Aristoteles* nominat pondus dicens: *Sic igitur facite & coqvite, donec terra* (id est Aurum) *exhauserit decuplum de Aqua.*

Author novi luminis in fine libri in hæc verba prorumpit: *Aqua in decuplo esse debet ad unam partem Corporis, & hâc viâ facimus Mercurium sinè Mercurio vulgi, accipiendo de Aqua* Mercuriali nostra (id est, Oleo Salis Mercuriali putrefacto & alembicato) *quæ est Vapor unctuosus in decuplo ad Corporis Auri partem unam, & clausis in vase per decoctionem continuam, Aurum fit Mercurius, id est Vapor un-*

ctuosus & non Mercurius vulgi, ut falsò nonnulli imaginantur.

CAPUT V.

Quid propriè sit Quinta Essentia.

P*aracelsus* Lib. 3. de vita longa cap. 2. sic discurrit: *Quinta Essentia nihil aliud est, quàm bonitas naturæ, ita ut tota natura in Spagyricam mixturam, & temperamentum abeat, in qua nihil corruptibile, nihilq; contrarium sit invenibile.*

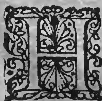
Idem lib. 4. Archidox. de Quinta Essentia ait: *Quinta Essentia est una Materia, quæ corporaliter extrahitur ex omnibus crescitivis, & ex omnibus quod vitam habet, separata ab omni impuritate & mortalitate, subtiliata mundissimè divisa ab omnibus Elementis.* Et paulò post ibidem: *Scire debes de Quinta Essentia, quòd sit parva & modica, hospitata in aliquo ligno, aliqua Herba, vel Lapide, aut simili: reliquum purum Corpus est, ex quo discimus separationes Elementorum &c.*

Rupescissa de Quinta Essentia cap. 5. circa finem; *Ideò est ingeniatum divino spiraculo, quod per continuas ascensiones, & descensiones separatur Quinta Essentia, quam quærimus, à corruptibili Corpore quatuor Elementorum, & hoc fit, quia istud quod secundò & sæpè sublimatur, est magis subtile, & glorificatum, & à corrupti-*

ruptione quatuor Elementorum ſeparatum, quàm quando ſolum unâ vice aſcendit, & ſic usq; ad Mille vices, & per continuum aſcenſum & deſcenſum quod ſublimatur, ad tantam virtutem glorificationis venit, ut ſit compoſitum incorruptibile ferè ſicut Cœlum, & de Materia Cœli, & ideò Quinta Eſſentia appellata, quia ita ſe habet ratione Corporis noſtri, ſicut Cœlum ratione totius mundi, ferè eo modo, quo Artificium poteſt imitari naturam, quaſi per quoddam ſimile valde propinquum & connaturale.

CAPUT VI.

De Igne Philoſophico, ſeu Menſtruo ſolvente, aut liquore noſtro Alkaeſt.

Ujus Aquæ ſeu ſucci Nobiliſſimi (qui eſt verum Regis Balneum) præparationem Philoſophi ſemper occultam tenuerunt, ita ut *Bernardus Comes in Treſne & Neigen* lib. 2. dixerit ſeſe nudis verbis nulli hominum expoſiturum, DEO votum, Philoſophis & æquitati præſtitiſſe, cùm ſit Secretiſſimum totius Operis Arcanum; & revera. ſi enim liquor hic cuivis pateret, tunc pueri deriderent Sapientiam noſtram, & inſipientes æquarentur ingenioſis, & totus in univerſum Orbis cæco impetu

petu huc rueret, ac se ipsum nullâ, nec æquitate, nec pietatis habitâ ratione in imum Acherontem præcipitem daret.

Augurellus Menstruum hoc Mercurium indigitat, dum sic canit:

Tu quoq; nec captis Cylleni audacibus unquam
Defueris, Argẽtum vulgò quod vivere dicunt,
Sufficit, & tantis præstant primordia rebus.

Idẽ sentit *Georgius Riplæus* in proœmio duodecim portarum: *Ego profectò te docebo Mercurios esse hos, qui sunt Claves scientiæ; quos Raymundus sua Menstrua vocat, sinè quibus nihil fit.* *Geber* aliter nominat: *Per DEum altissimum hæc est illa Aqua, quę Lucernas accendit, domos illuminat, & abundantiam divitiarum præbet.* O *Aqua Maris nostri! ô Sal Nitri nostrum in Mari Mundi versans! ô vegetabile nostrum! ô Sulphur nostrum fixum & volatile! ô Caput mortuum, seu fæces Maris nostri!*

Tridensinus in Opere Secreto de Lapide Philosophorum inquit: *Philosophi Aquam suam quâ usi sunt pro complendo Opere vocaverunt Lac Virginis, coagulum, rorem matutinum, quintum esse, Aquam vitæ, Filiam Philosophorum &c.* *Paracelsus* variè etiam: *Azoth, Spiritum Vini, temperatum, circulatum, Aquam Mercurialem; Sendivogius Chalibem: Rupescissa Acetum Nobilissimè distillatum.* Profundissimus ille per Ignem Philosophus *von Helmont Liquorem Alkahest* dixit, & sic descripsit:

Liquor

Liquor Alkaest resolvit omne Corpus visibile & tangibile in primam sui Materiam servatâ seminum potestate, de quo ajunt Chymici: vulgus cremat per Ignem, nos per Aquam.

Nobis *Oleum Salis Mercuriale putrefactum & alembicatum* nominare libet: licentiâ Philosophicâ, ceu qui fœtibus suis pro arbitrio nomina dispensare possunt, Oleum enim est ad altiorem gradum Igneæ qualitatis exaltatum, sicut totius solutionis Metallicæ fundamentum (quod bene notandum) Oleum est, sinè quo nihil utile in Arte profici potest, & ipsum vices fœminæ agit in opere nostro, atq; meritò Sponsa Solis, & Matrix vocatur, estq; ipsa Clavis absconsa ad reserandas portas Metallorum clausas; solvit siquidem Metalla calcinata, calcinat, putrefacit, facit volatile, Spirituale, tingit in omnes Colores, estq; Principium, medium, & finis tincturarum; & est unius naturæ cum Auro, ut *Villanovanus* asserit, nisi quod natura Auri completa est, digesta & fixa; Aquæ verò natura incompleta est, indigesta, & volatilis; Uno verbo: Est Ignis Philosophorum, cum quo Hermetis Arbor in Cineres comburitur. De hoc Igne *Ioannes Pontanus* in sua Epistola: *Ignis Philosophorum non est Ignis balnei nec fimi, neq; alius ejus generis, quos Philosophi in suis libris posuerunt: Mineralis est, æqualis est, continuus est, non evaporat, nisi nimium*

mium excitetur, de Sulphure participat, aliunde sumitur, quam à Materia, omnia dirimit, solvit, calcinat, atq; congelat, & ille Ignis est cum mediocri ignitione, est Compendium sine sumptu aliquo saltem parvo, quia cum eo totum Opus perficitur. Studeas igitur ibi, nam si hunc primò invenissem non errâssem ducenties, antequam ad praxim pervenissem. Quapropter errant, erraverunt, errabunt, eò quòd proprium agens in suis Libris non posuerunt Philosophi, excepto uno, qui Artephius nominatur, sed pro se loquitur, & nisi Artephium legissem, & loqui sensissem, nunquam ad complementum Operis pervenissem, &c. Hunc & tu consule, & scies quid sit Menstruum nostrum: satis dixi.

CAPUT VII.
An Menstruum solvens sit corrosivum?

Idetur hujus Opinionis esse *Geber* Summ. perfect. c. 52. dum inquit: *Omne quod solvitur necesse est salis, aluminum, & eorum consimilium naturam habere.* Et *Paracelsus* Lib. 4. Archidox: de quinta Essentia mox in principio §. sic ait: *Difficile est, & vix credibile, quintam Essentiam extrahere sine corrosivo ex Metallis, præcipuè verò ex Auro, quod superari nequit, nisi per corrosivum,*

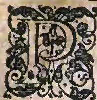
per

per quod quinta Essentia & corpus ab invicem separatur, quod corrosivum iterum ab eo tolli potest. Et cap. 3. de Vita longa Tom. 6. Lib. 3. sic effatur: *Resolve Aurum unà cum omni Substantia Auri, corrosivo, &c, & id tantisper donec idem fiat cum corrosivo, nec obstupescas ob hunc laborem, quia Auro si Aurum est, corrosivum commodo est, & sine corrosivo mortuum est.*

Sciendum tamen Menstruum nostrum Auro affusum propriè corrosivum dici non debere, sed potiùs Igneum, cujus Arcani vis atq; Virtus vincit omnia Venena; cùm omne Realgar (id est Mercurius vivus, & Sublimatus, item præcipitatus) in solis Elixirio mori debeant, deveniantq; ad singularem, & summam tincturam. Dum etiam perMenstruum nostrum non fit violentaSolutio, qualis per Aquas fortes, regias, resuscitativas, & hujus formæ alias; sed ut supra cap. 4. dictum blandè fit, svaviter, sinè ullo stridore, & cum humidi sui radicalis conservatione, cum cujus Spiritibus (ut habet *Lullius* in Vade mecum) infunditur Virtus vivificata in Materijs.

CAPUT VIII.
De Practica Lapidis.

Post-

Oſtquam tingentem Planetæ Animam, ſeu veram illius Quintam Eſſentiam præviâ putrefactione nactus es, in qua verus Mercurius, verúmq; Sulphur Philoſophorum latent, tunc Materia tua Apta nata eſt, ex ea fieri Lapidem noſtrum benedictum. Accipe ergo in nomine *Illius*, qui dixit, *& facta ſunt*, hujus Materiæ puriſſimæ q.ſ. inde vaſi fixatorio, vel Phiolæ, aut Ovo Philoſophico S. H. colloca in Athanore, ut ſcis, & conveniente, digerente ſcilicet, continuo, (enim eo deficiente Mortem ſequi, aut fieri abortum neceſſe eſt) ſvavi, ſubtili, alterante, & non comburente (ut cum Comite loquar) à prima conjunctione ad perfectam uſq; ablutionem, Ignis regimine (de quo amplius *Anonymus Philaletha* conſuli poterit, qui per cujusq; Planetæ regimen diverſitates Colorum lucidè deſcribit) coagulando & figendo in Lapidem Album vel Rubeum, progredere; qui enim, ut *Raymundus Lullius* monet, *potentiam & patientiam non habet in opere, ille propter feſtinantiam corrumpit opus.*

Perfecti Operis ſignum hoc erit: ſi Lapis ſuper candentem Veneris laminam injectus inſtar Ceræ fluat, non fumiget, ſed penetret, & tingat. Et tunc natus eſt Rex

Orien-

Orientalis, in Regno suo sedens & potens super omnes Principes Mundi. Hinc exclamat Philosophus: *Egredere ex inferno, resurge ex sepulchro, expergiscere ex tenebris, indutus enim es spiritualitate & claritate, quoniam audita est vox resurrectionis, & anima vita ingressa est ad te.* Laudetur Altissimus, cujus dona cedant in Nominis sui sanctissimi Gloriam, & proximi emolumentum.

CAPUT IX.

De Augmentatione Lapidis Benedicti.

UBi jam Sulphuris præfati incombustibilis purpureo-rubicundi, auxilio Divinitatis possessor factus es, superest, ut per repetitam Rotæ inversionem (ut loquuntur Philosophi) illud augmentare scias, sub quo non leve Artis Mysterium volvitur. Eâdem autem Methodo, quâ illud confecimus, idem augmentare possumus. Sciendum enim, quò sæpiùs Sulphur nostrum, qui est Lapis noster, Lacte suo proprio irroratur, vel cibatur, in Balneo rorido solvitur, iterúmq; ut in primo Opere coagulatur, & figitur, major semper illius vis tingendi futura est: adeò quidem, ubi post absolutum primum Opus pars una centum partes Mercurij purgati,

gati, aut alterius Metalli imperfecti tinxit, in secunda Solutione per Lac Virginis, ejúsq; coagulatione & fixatione pars una Mille tinget, & sic per repetitas vices Medicina nostra augmentatur & multiplicatur in quantitate & qualitate, in virtute & pondere.

Accipe itáq; Lapidis nostri partem unam, & affunde Lactis Virginei, seu Olei Salis Mercurialis putrefacti, & alembicati partes duas, solve, coagula, ut in primo Opere factum est, & Aqua nostra, quæ antea erat tantum Minerale in Potentia, fit actu Metallum preciosius Auro; & sic mortificatur Lapis per Sublimationes, & revivificatur per imbibitiones, quæ est summa Via Universalis. Perductis his ad optatum finem, projectio ad lubitum super hoc vel illud Metallum præparatum, & decenter Mundificatum fusum, prout ad Album vel Rubeum, tincturam nactus es, institui poterit: cujus verum Usum Ars, & omnes Philosophorum libri (maximè *Philaletha* noster) abundè docebunt.

CAPUT X.
De Usu Lapidis Medico, interno & externo.

Sciendum est de hoc Lapide Benedicto, quòd ille sit Medicina Catholica, continens in se omni-

omnium Morborum tam calidorum, quàm frigidorum perfectam curam, quatenus nimirùm per Naturam curabiles agnoscuntur, & à DEO sanari permittuntur. Si quæras, qualiter hæc Medicina perfectissima & Cæleſtis tinctura, alíæq; similes panaceæ agant, & contraria curando in Corpore humano, operentur? Respondemus hoc totum præstare calefaciendo, illuminando, atq; irradiando Archæum, sicut habet Philosophus noster *von Helmont* in Lib. & Tract: cujus in Scriptio: in herbis, verbis, & lapidibus est magna virtus. Quòd nimirùm agant *citra sui dissolutionem aut interitum, citra sui penetrationem, intro admissionem, commisturam, & commutationem liberè, etiam eminus in sopitum vel accensum Archæum, solo quasi suo aspectu, irradiatione, vel ejaculatione suarum virium in medio productarum, retentis adhuc pristinis, & non mutatis pondere, & proprietatibus.* Quo modo, ùt præclarè *Ioachimus Polemannus; Spiritus tenebrarum, morbos scilicet (qui omnes nihil aliud sunt, quàm proprietates cubilis mortis, vel percursores tenebrosæ mortis) in bonos spiritus trantmutant, quales antea erant, cùm homo sanus esset.* Et hâc renovatione defectarum virium robur simùl universo denuò restituitur.

Dosis illius est Granum 1. ad 2. juxta ætatem, & Vires ægri in haustulo Vini calidi,

vel

vel Cochleare uno QuintæEssentiæ ejusdem dissoluta, & tertio quòq; die exhibita. In Morbis externis, Vulneribus Ulceribus cachoeticis, phagadænicis, fistulis, gangræna, Cancro &c. Quotidie, vel alternis diebus Granum unum exhibetur in Vino. Pars verò externè affectaVino, in quo portio nostri Lapidis soluta sit, lavatur, vel si necessitas exigat, per syphonem inijcitur, superpositâ plumbi laminâ, & ligaturâ conveniente.

Et hic magni hujus Mysterij consummati Usus internus, & externus est; pro cujus adeptione Lumen de Lumine invoca, tuiq; intellectûs illuminationem puroCorde pete, & accipies. Tum operare sufficienter, Pauperibus subsidia feras, donis DEI non abutaris, crede Evangelio, sis pius,

AMEN.

